

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2012/13:35

Stenografiska
uppteckningar
2012/13:35

Onsdagen den 8 maj

1 § Ekonomiska och finansiella frågor

Statsrådet Peter Norman

Återrappport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 5 mars 2013

Återrappport från informellt ministermöte den 12–13 april 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 14 maj 2013

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Härmed förklarar jag EU-nämndens sammanträde öppnat. Vi hälsar statsrådet Peter Norman med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag inleder med att fråga om det finns några A-punkter. Det gör det inte. Då undrar jag om det finns något att kommentera gällande rådsmötet den 5 mars eller det informella ministermötet den 12–13 april.

Anf. 2 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Vad gäller det informella Ekofinmötet den 12–13 april och Ekofinmötet den 5 mars har skriftlig dokumentation inkommit till EU-nämnden. Själv var jag inte närvarande, men jag svarar gärna på frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Punkt 3 har utgått, och därför går vi till punkt 4, Återhämtning och rekonstruktion av banker. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 4 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Ett antal stora frågor återstår såväl att diskutera som att avgöra, bland annat huruvida det ska vara tillåtet att tillämpa tillfälligt statligt ägande tillsammans med kapitalförstärkning samt Europeiska bankmyndighetens eventuella mandat. Ordföranden har därför signalerat att det inte är troligt att det nås en allmän inriktning vid det kommande Ekofinmötet.

Krishanteringsdirektivet innehåller verktyg för hur myndigheter på nationell nivå ska hantera banker i kris. Direktivet innehåller även bestämmelser för hur åtgärder ska koordineras mellan hem- och värdländer för gränsöverskridande institut, men direktivet är inte en del av den så kallade bankunionen.

Regeringen välkomnar att en minimiharmonisering av krishantering av banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag sker inom EU. Krishanteringsdirektivet måste vara flexibelt och ge medlemsstaterna på nationell nivå möjlighet att använda de verktyg som de själva finner lämpliga. För att förebygga och/eller avhjälpa finansiella systemkriser krävs det därför ökad flexibilitet i direktivet jämfört med dagens läge.

En av de återstående huvudfrågorna rör möjligheten till lagreglerad nedskrivning av skulder, så kallad bail-in, vilket är ett av flera verktyg som anges i direktivet. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Regeringen anser generellt att förslaget i sin nuvarande form ger alltför stora befogenheter åt European Banking Authority, EBA, framför allt vad gäller mandatet att utföra bindande medling och utfärda bindande tekniska standarder. Regeringen anser att dessa befogenheter bör minskas i så stor utsträckning som möjligt, främst då EBA:s befogenheter minskar de nationella myndigheternas mandat och i förlängningen kan få statsbudgetära konsekvenser.

Genom direktivet etableras nationella finansieringsarrangemang som ska finansieras i förväg av instituten i respektive medlemsstat. Regeringen motsätter sig den obligatoriska lånemekanismen mellan finansieringsarrangemang och ska bevaka att denna obligatoriska lånemekanism som har utgått i kompromissförslaget inte återinförs.

Sammanfattningsvis kommer regeringen att verka för att det införs flexibilitet i direktivet för att ge utrymme för att använda de nationella verktyg som anses lämpliga av respektive medlemsstat.

Anf. 5 BÖRJE VESTLUND (S):

I allt väsentligt delar vi regeringens ståndpunkt här, men det finns ändå några frågor att ställa. Kan statsrådet redogöra för varför den här punkten återigen inte blev en beslutspunkt utan en diskussionspunkt?

En annan sak som är väsentlig både för regeringen och för oss socialdemokrater är övertagandet av banker. Hur långt anser regeringen att man har kommit i förhandlingarna kring detta? Det har ju varit en hörnpelare för svenskt vidkommande när det gäller att kunna gå med på detta.

Anf. 6 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Jag ska försöka svara på bägge frågorna i ett sammanhang. Varför det inte är framme vid en beslutspunkt är för att den här frågan är så tekniskt komplicerad. Dessutom tycker länderna väldigt olika. Man har ju olika erfarenheter av bankkriser i Sverige, Italien, Irland och även andra ställen i unionen.

Det är uppenbarligen så att länder ser olika på hur sådana här bankkriser bör avhjälpas. Vi själva tycker att vi har en god historia att berätta, vilket vi verkligen slåss för. Nu har vi ett intensivt förhandlingsläge, och vår uppgift är att försöka få ännu mer gehör för den svenska linjen som andra ser som ganska apart. Här gäller det för oss att ännu tydligare förklara vad vi gör och varför vi tror att det här är bra för oss men även för andra i framtiden. Det är ett skäl till varför vi vill öka flexibiliteten i direktivet.

Anf. 7 JENS HOLM (V):

Jag undrar om du kan utveckla er kritik om att ni tycker att man ger för stora befogenheter till den europeiska bankmyndigheten. På vilket sätt kan det drabba det som vi gör i dag på nationell nivå?

2012/13:35

8 maj

Anf. 8 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Jag föreslår att statssekreterare Johanna Lybeck Lilja svarar på den frågan.

Anf. 9 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

När vi förhandlade fram Europeiska bankmyndigheten var man tydlig med vilka befogenheter man överförde dit. Man var tydlig med att skriva att Europeiska bankmyndigheten inte skulle få fatta beslut som inkräktade på medlemsstaternas nationella budget, alltså det som fick statsfinansiella konsekvenser. Så är det formulerat. Krishanteringsdirektivet handlar om situationer där vi har en gränsöverskridande bank där hemlandet och värdländerna inte kommer överens om hur man ska lösa problemet i banken.

I direktivet föreslås att man ska kunna hänskjuta frågan för bindande medling till Europeiska bankmyndigheten. Bindande medling är ett verktyg som vi har gett till myndigheten, men i just det här specifika fallet skulle alltså Europeiska bankmyndigheten kunna fatta ett beslut med beskedet: Så här ska ni lösa krisen i den här gränsöverskridande banken, och det kommer att kosta Sverige så här mycket och Danmark så här mycket. Det tycker vi inkräktar på skattebetalarna i Sverige, och därför tycker vi inte att det är lämpligt att ge den befogenheten till EBA.

Anf. 10 JENS HOLM (V):

Tack för svaret! Har tillsynen någonting med det här att göra, eller regleras det på helt andra områden?

Anf. 11 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA:

Tillsynen över de svenska bankerna kvarstår hos svenska Finansinspektionen. De befogenheter som EBA har i det här fallet handlar om att utfärda riktlinjer och rekommendationer för tillsynen och hur man ska tolka olika lagstiftning. Det hänger alltså inte samman med det här direktivet.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Jag kan då konkludera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning i den här frågan.

Därmed går vi vidare till punkt 5, Övriga frågor. Det är en informationspunkt.

Anf. 13 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Ordförandeskapet ska informera om hur förhandlingarna går i aktuella lagstiftningsfrågor. Som redan har nämnts kommer information att lämnas om hur förhandlingarna går med Mifid och Mifir. Ordförandeskapet planerar också att informera om anti money laundry directive, AMLD. Kommissionen antog den 5 februari 2013 ett förslag

till direktiv om förhindrande av att den finansiella sektorn används för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Sverige har rent allmänt välkomnat förslaget till direktiv om förhindrande av att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism, och Sverige stöder till stora delar förslaget som i huvudsak bedöms vara väl balanserat och som på ett bra sätt implementerar de internationella standarderna i enlighet med en riskbaserad ansats.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten och går vidare till punkt 6, Utkast till ändringsbudget nr 2 till 2013 års allmänna budget. Det är en beslutspunkt.

Anf. 15 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Ekofinrådet förväntas nå en politisk överenskommelse i frågan om ändringsbudget 2 till 2013 års budget. Förslaget till ändringsbudget uppgår till 11,2 miljarder euro där huvuddelen, 9 miljarder, föreslås gå till sammanhållningspolitiken. Kommissionen föreslår ingen finansiering av de ytterligare behoven genom omprioritering.

Regeringens hållning när det gäller ändringsbudgetar är att de ska hanteras inom beslutade ramar och i första hand finansieras genom omprioritering. Regeringen bedömer inte att hela det belopp som kommissionen föreslagit motsvaras av nu verifierade behov. Underlag för en rimlig prognos av behovet blir tillgängliga först senare i höst.

Ordförandeskapet har i Coreper presenterat ett förslag om en tvåstegslösning där man föreslår att rådet accepterar 65 procent, motsvarande 7,3 miljarder euro, av kommissionens ursprungliga förslag åtföljt av en politisk deklaration om att rådet återvänder till eventuella ytterligare behov senare under året.

Regeringen anser att en tvåstegslösning kan accepteras samtidigt som regeringen liksom likasinnade medlemsstater är tydlig med att den föreslagna nivån är för hög i nuläget.

Tillsammans med andra budgetrestriktiva länder verkar regeringen för att ändringsbudgeten i så stor utsträckning som möjligt finansieras inom överenskommen budget och utifrån underbyggda och i detta läge väl verifierade behov.

Anf. 16 ULF HOLM (MP):

Tack så mycket för föredragningen! När det gäller kompromissen står det inte om regeringen tycker att den är okej eller inte. Det är bara allmänna ordalag. Kommer regeringen att rösta för kompromissen?

Jag skulle nog vilja rekommendera att man ska försöka förhandla ifall utrymme för det finns. Jag vet inte om det fortfarande pågår förhandlingar om detta. I så fall bör regeringen fortsätta att förhandla ned, för jag anser att det är orealistiskt mycket pengar.

Sedan står det att medlen ska användas till strukturfondsprojekt, och frågan är: Vilka är de?

Anf. 17 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Jag kan väl instämma lite i det som Ulf Holm säger om att ifall det går att pressa mer ska man naturligtvis göra det. Det är förvånande om man inte gör det, för regeringen brukar ju alltid ha som huvudlinje i alla sammanhang att man ska pressa ännu mer.

Problemet är när man åtar sig betalningar i budgeten år efter år som man inte har underlag för. Det är ett problem. Det underbygger inte precis förtroendet för EU och dess olika institutioner att det sker en utökning varje år på grund av att man har ställt ut löften om för stora betalningar.

På vilket sätt ska man långsiktigt kunna komma åt detta, så att man inte sitter så här vartenda år på samma sätt? Med lite erfarenhet kan man konstatera att det är ungefär samma diskussion varje gång. Det finns en slitning, numera inte minst mellan parlamentet och rådet. Ibland är även kommissionen starkt inblandad.

Anf. 18 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Jag föreslår att jag ger ett övergripande svar och att vi låter en av tjänstemännen gå in på de detaljerade frågorna.

Om jag inte var tydlig med det förut kan jag säga att regeringen anser att tvåstegslösningen kan accepteras. Regeringens uppfattning är att den kan vara en väg framåt.

Jag delar Börje Vestlunds oro och irritation. Här tror jag att det sker en kulturkrock mellan länder i EU. Vägen framåt är, tror jag, att försöka få fler allierade på den väg som vi och ganska många andra har men som en majoritet bland länderna motsätter sig. Det är förstås ett långsiktigt arbete, dels för att få förståelse för våra synpunkter, dels för att försöka få en kulturförändring till stånd inom EU. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 19 Departementssekreterare KARIN KNUTSSON:

Vad gäller den principiella fråga som statsrådet precis tog upp om hur vi ska komma åt det stora behovet av betalningar är det viktigt att varje år verka för att kalibrera den mängd åtaganden som rådet och parlamentet beslutar om, vilket regeringen också gör i årsbudgetförhandlingarna. Det gäller att hålla nere de åtagandena, så att vi inte får en orimlig bulk av utestående betalningar för framtida budgetar.

Anf. 20 ULF HOLM (MP):

Eftersom regeringen nu tycks vilja acceptera kompromissen anmäler jag avvikande mening. Jag tycker inte att vi ska acceptera den.

Anf. 21 JENS HOLM (V):

Vi ansluter oss till det.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt men att det har anmälts avvikande meningar från såväl Miljöpartiet som Vänsterpartiet.

Med detta lämnar vi punkt 6 och går vidare till punkt 7, Beskattning av inkomster från sparande. Även det är en beslutspunkt.

Anf. 23 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Ambitionen vid mötet är att uppnå en politisk överenskommelse om ett reviderat sparandedirektiv. Regeringen är mycket angelägen om att det reviderade sparandedirektivet ska antas så snart som möjligt. Den kompromisstext som det nu handlar om är i allt väsentligt identisk med den text som arbetades fram under det svenska ordförandeskapet 2009 och som regeringen naturligtvis står bakom.

Det har gjorts många försök att komma framåt i den här frågan. Just nu finns det ett betydande tryck i frågan om förbättrat internationellt samarbete mot skatteflykt och skattefusk. Det inger ett visst hopp att Luxemburg nyligen deklarerat att man från 2015 övergår till automatiskt informationsutbyte i stället för källskatt. Det skulle vara ett stort steg framåt om man kunde enas om ett förhandlingsmandat för kommissionen, vilket jag återkommer till strax.

Anf. 24 JENS HOLM (V):

Senast detta var uppe anmälde vi avvikande mening från S, V och MP. Jag undrar om ni har inkluderat någonting av det som vi lyfte fram då.

Anf. 25 Statssekreterare MIKAEL LUNDHOLM:

Ursäkta, vi vet inte vad det är.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Frågan är om den avvikande mening som tidigare avgivits har beaktats på något sätt i regeringens ståndpunkter.

Anf. 27 Statssekreterare MIKAEL LUNDHOLM:

Vi är något oklara över vilken avvikande mening det gäller.

Anf. 28 JENS HOLM (V):

Den finns här och jag räcker över den. Grunden var att vi tyckte att det var alldeles för begränsat, att det inte riktigt skulle kunna leverera det som vi önskar vad gäller skatteflykt och andra sådana saker.

Anf. 29 Departementsrådet ULF REHNBERG:

Några nya förhandlingar om innehållet i sparandedirektivet har inte förekommit. Detta har legat stilla och varit helt beroende av om man kommer fram med förhandlingsmandaten mot tredjeland. Regeringen har ställt sig positiv till ett utökat informationsutbyte, men det har inte varit aktuellt att omförhandla sparandedirektivet i detta skede.

Anf. 30 JENS HOLM (V):

Vi i Vänsterpartiet delar ambitionerna. Det är bra att man förhandlar med andra länder. Men vi tycker, precis som vi tyckte i den tidigare avvikande meningen, att man borde gå mycket längre för att komma åt skatteflykt. Vi vidhåller alltså den avvikande meningen.

Anf. 31 TERES LINDBERG (S):

Även vi socialdemokrater vidhåller den avvikande meningen.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet. Det har dock anmälts avvikande mening från såväl Socialdemokraterna och Miljöpartiet som Vänsterpartiet.

Vi lämnar punkt 7 och konstaterar att punkterna 8 och 9 har utgått. Vi går därför vidare till punkt 11, Utkast till rådets slutsatser om skatteundandragande och skattebedrägeri. Det är en beslutspunkt.

Anf. 34 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Vid mötet ska rådet anta slutsatser med anledning av en handlingsplan i 34 punkter för att förstärka kampen mot skattebedrägeri och skatteundandragande samt två rekommendationer om motverkande av aggressiv skatteplanering respektive god förvaltning i skattefrågor, som kommissionen lade fram i december 2012.

Regeringen fäster stor vikt vid en effektiv bekämpning av skattebedrägeri och skatteundandragande. Vi har därför välkomnat handlingsplanen och stöder att rådet nu tar ställning när det gäller det fortsatta arbetet. Genom rådsslutsatserna klargörs hur medlemsstaterna allmänt ser på arbetet. På flera ställen i rådsslutsatserna framhålls vikten av samarbete med andra forum, som OECD och G20, vilket regeringen ser som positivt. På det sättet får man ut största möjliga effekt av åtgärderna, och dubbelarbete kan undvikas.

Kommissionens rekommendationer är i vissa delar problematiska för Sverige med tanke på våra bilaterala avtalsrelationer. Det är därför viktigt att klargöra rekommendationernas icke bindande karaktär för medlemsstaterna. Detta uppmärksammas nu i rådsslutsatserna, vilket är bra.

Det har också rests önskemål från bland annat EU-håll om att konsortiet för undersökande journalistik, som har kommit över information som identifierar personer med tillgångar i skatteparadis, ska lämna över informationen till medlemsstaterna. Regeringen menar att statsmakterna inte bör lägga sig i hur medierna väljer att hantera den typen av information och kommer att verka för att det inte antas några slutsatser som uppmanar till utlämnande av sådan information.

Anf. 35 JENS HOLM (V):

Jag tycker att det är en bra ståndpunkt från regeringen att EU inte ska uppmana journalister att lämna ut sådana handlingar, även om det är viktiga handlingar som medlemsstaterna skulle ha stor nytta av. Det är oerhört viktigt att hålla den rågången mot vad oberoende journalister ska kunna göra.

Det jag undrar är om det här kommer att bli en stor fråga och om det finns fler medlemsländer som delar den svenska ståndpunkten.

Anf. 36 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Jag kan inte riktigt bedöma om det blir en stor fråga eller inte>>>

Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i den här frågan.

Vi går vidare till punkt 12, Förhandlingsmandat för ändringar av avtalen med tredjeländer om beskattning av inkomster från sparande. Även det är en beslutspunkt.

Anf. 38 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Vid mötet ska rådet anta ett förhandlingsmandat för kommissionen att förhandla med Andorra, Liechtenstein, Monaco, San Marino och Schweiz om ändringar i avtalen med dessa länder om beskattning av sparande. För att det ändrade sparandedirektivet ska kunna börja tillämpas krävs det att motsvarande ändringar har gjorts i de avtal som finns i dag med fem i sammanhanget viktiga tredjeländer, nämligen just Andorra, Liechtenstein, Monaco, San Marino och Schweiz. Förhandlingarna kan ta tid, så det är viktigt att de kommer i gång så snart som möjligt. Därför bör förhandlingarna få starta med den nu föreliggande kompromisstexten till direktivet som utgångspunkt, trots att den ännu inte har antagits av rådet.

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till punkt 13, Förfarande för makroekonomiska obalanser: fördjupade granskningar. Det är en diskussionspunkt som har ändrats till en beslutspunkt, har vi förstått.

Anf. 40 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! På mötet ges möjligheter att utbyta åsikter om kommissionens djupgranskningar av 13 medlemsstater, vilka presenterades den 10 april 2013. Under mötet väntas även slutsatser om djupgranskningen antas. Slutsatserna är korta och av förhållandevis övergripande karaktär. Regeringen kan ställa sig bakom slutsatserna.

Samtliga 13 granskade länder konstaterades ha makroekonomiska obalanser. Största fokus ligger emellertid nu på Spanien och Slovenien, där kommissionen konstaterade att det finns alltför stora obalanser. Dessa två länders nationella reform- och stabilitetsprogram väntas innehålla detaljerade beskrivningar av planerade åtgärder för att komma till rätta med detta. Som noteras i slutsatserna kommer kommissionen att bedöma om dessa åtgärder är tillräckliga eller om ytterligare åtgärder behövs.

För övriga medlemsstater med makroekonomiska obalanser handlar det om att i respektive nationella reformprogram och stabilitets- eller konvergensprogram beakta djupanalysens slutsatser. På grundval av dessa program kommer kommissionen den 29 maj inom ramen för den europeiska terminen att i form av landsspecifika rekommendationer ge förslag på åtgärder för att på sikt komma till rätta med obalanserna.

Kommissionen noterade i djupgranskningen av Sverige 2013 att hushållens höga skuldsättning utgjorde en risk som kan skapa problem om Sverige exempelvis utsätts för stora chocker. Kommissionen rekommenderar därför att ytterligare åtgärder vidtas för att mildra en framtida uppgång i hushållens skuldsättning.

Regeringen är positiv till den förstärka ekonomiska styrningen inom EU och välkomnar kommissionens djupgranskning. Vi vill också peka på att flera åtgärder redan har vidtagits som stärker bankernas motståndskraft mot finansiella kriser och dämpar ökningstakten i hushållens skuldsättning. Dessa syftar till att stärka den finansiella och makroekonomiska stabiliteten. Om skuldsättningen hos hushållen återigen tar fart är regeringen beredd att vidta ytterligare åtgärder.

Anf. 41 JENS HOLM (V):

Jag har en fråga om djupgranskningen av Sverige, som jag inte har läst. Är det hushållens höga skuldsättning som EU fokuserar på vad gäller Sverige?

Anf. 42 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Just det.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Därmed går vi över till en bekant fråga under punkt 14, Mot en djupgående och verklig ekonomisk och monetär union. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 44 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Vid mötet väntas kommissionen presentera sina två meddelanden som lades fram i mars, dels om ett instrument för konvergens och konkurrenskraft, dels om förhandlingssamordning av planer för större reformer av den ekonomiska politiken. Vid det förra Ekofinmötet diskuterades frågan mycket kort och utan tydlig konkretion. Det är inte uppenbart att man kommer att göra några framsteg vid detta möte heller.

Angående frågan om framtiden för EMU är regeringens ståndpunkter väl kända. På ett generellt plan har Sverige ett starkt intresse av ett väl fungerande EMU. Men en centralisering av EMU hanterar inte den ekonomiska krisens grundproblem. I första hand gäller det att effektivt genomföra det förstärkta ramverket för den ekonomisk-politiska samordningen – sexpacken, finanspakten och tvåpacken. Detta har varit något som både regeringen och riksdagen stått bakom. Eventuella nya samordningsprocesser måste ha ett mervärde, vilket i dagsläget inte är tydligt.

Anf. 45 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Förra gången vi hade uppe den här frågan gjorde vi ett medskick till regeringen inte minst därför att detta är något slags tulipanaros som man försöker hitta på inom unionen och som kan vara väldigt svår. Unionen ser inte likadan ut. Det finns olika problem i olika länder.

Alla har vi våra problem. Vi har till exempel hushållens höga skuldsättning. Det är ändå i någon mening så att det blir väldigt komplicerat till slut. Vad gjorde man med det medskick som då var väldigt centralt i de här sammanhangen?

Anf. 46 JENS HOLM (V):

Ett medskick som Vänsterpartiet gjorde var att man borde fokusera mer på hållbar utveckling. Om man nu talar om finanspolitisk samordning borde vi se till att vi får någon form av mervärde av det och inte bara att vi ska ha allmän ökad tillväxt som vi inte fyller med ett positivt innehåll. Vi tog upp dimensionen om hållbar tillväxt. Jag undrar om det är någonting som ni har tagit till er av.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Även ordföranden har en kort fråga. Statsrådet nämnde initialt att det inte är uppenbart att man heller denna gång kommer att nå någon framgång i överläggningarna. Går det att specificera sannolikheten för framgångar något ytterligare?

Anf. 48 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Tack för frågorna. Jag föreslår att statssekreterare Susanne Ackum svarar på frågorna.

Anf. 49 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Detta är en diskussion som rör eurozonen. Möjligtvis skulle de länder som är intresserade kunna opt-in på de diskussioner som har varit. Det har mer varit kontrakt som både rör tillväxt och att sanera de offentliga finanserna.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen

<<<Framför allt bottnar det i det som Peter Norman alldeles nyss sade. Det har vidtagits väldigt många åtgärder. Det är sexpack, tvåpack och finanspakt. Det är knappt så att bläcket är torrt på det man kommit överens om att göra, och än mindre har det implementerats. Det känns som att länderna backat och tycker: Vi ska implementera det vi har fattat beslut om, och så får vi se hur långt det räcker. Det är mer där man är i dagsläget.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Jens Holms fråga rör hållbar tillväxt. Det har inte rört det i just de här sammanhangen. I dessa sammanhang har det mer varit kontrakten och att man i tid ska påannonsera större strukturella reformer som kan ha spill-over-effekter mellan olika länder. Det är ännu mer kontrakt och att vi ska "committa" oss för vad vi gör i framtiden. Det finns också en allmän diskussion som rör hållbar tillväxt eller tillväxtfrågor över huvud taget. Det är inom ramen för EU-27.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till punkt 15, Uppföljning av G20-ländernas finansministrars och centralbankschefers vårmöten 2013 i Washington, USA. Det är en informationspunkt.

Herr ordförande! Närvarande från regeringens sida var Anders Borg och Gunilla Carlsson. Skriftlig rapport har gått till EU-nämnden den 23 april. Vi står till förfogande för frågor.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går vidare till punkt 16, Klimatfinansiering: snabbstartsf finansiering. Det är en beslutspunkt.

Anf. 53 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Rådet ska anta slutsatser om internationell klimatfinansiering samt godkänna EU:s årliga rapport om snabbstartsf finansiering för 2013. EU avser att presentera den gemensamma slutliga rapporten om snabbstartsf finansiering vid FN:s klimatförhandlingsmöte i Bonn i maj 2013.

EU:s snabbstartsrapport visar att medlemsländerna trots allvarliga problem med de offentliga finanserna har uppfyllt sina åtaganden om att leverera sammanlagt 7,2 miljarder euro under perioden 2010–2012. Sverige har levt upp till sitt åtagande med god marginal. Det har bidragit till att EU lättare kan uppfylla sitt åtagande. Regeringen står bakom dessa slutsatser. Det förväntas ingen ytterligare diskussion om slutsatserna vid Ekofin.

Utöver snabbstartsf finansieringen välkomnar slutsatserna de framsteg som uppnåddes vid klimatkonventionens partskonferens COP 18 i Doha i december 2012. Slutsatserna syftar till att ge en försäkran om att EU kommer att fortsätta att leverera klimatfinansiering till utvecklingsländer efter 2012, det vill säga efter det att snabbstartsf finansieringsperioden tagit slut.

Slutsatserna uppmanar EU att tillsammans med andra höginkomstländer gå vidare med arbetet att identifiera potentiella vägar för att uppnå höginkomstländernas gemensamma åtagande om att årligen mobilisera 100 miljarder dollar vid år 2020 från offentliga, privata samt innovativa finansieringskällor. Slutsatserna framhåller behovet av en rättvis fördelning mellan höginkomstländer avseende en internationell klimatfinansiering och uppmanar snabbt växande utvecklingsländer att bidra till internationell klimatfinansiering utifrån deras respektive ansvar och kapaciteter.

Sverige har verkat för och i viss mån fått gehör för att slutsatserna gör skillnad mellan de krav som ställs på höginkomstländer respektive utvecklingsländer avseende klimatfinansiering.

Anf. 54 JENS HOLM (V):

I de globala klimatförhandlingarna säger man i Klimatkommissionen och överlag i förhandlingarna att när det gäller klimatfinansiering ska det handla om nya additionella medel. Man ska till exempel inte ta pengar från det ordinarie biståndet och sedan kalla det för klimatfinansiering. Det var det vår tidigare avvikande mening handlade om. Jag undrar om Sverige skulle kunna vara berett att lyfta upp kravet att det ska vara nya additionella medel. De ska alltså inte tas från det ordinarie biståndet. Det är det ena.

På s. 3 i EU-slutsatserna sägs att ett antal medlemsstater redan har lagt fram 5,5 miljarder euro i klimatfinansiering just nu, som jag förstår det. Vilka är de medlemsstaterna? Är Sverige ett av de länderna? Hur mycket har vi presenterat?

Avslutningsvis: De rika länderna ska ta fram 100 miljarder dollar per år från och med 2020 i klimatfinansiering. Hur mycket tycker den svenska regeringen är rimligt att vi från och med nu, det vill säga från 2013 och framåt, lägger fram i form av klimatfinansiering till utvecklingsländerna?

Anf. 55 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Låt mig försöka att svara på den första frågan. Sedan ska jag be en av våra tjänstemän att svara på övriga frågor.

Begreppet new and additional resources har ingen väl accepterad definition, utan det tolkas lite olika. Många utvecklingsländer föreslår att klimatfinansiering ska vara tillägg till det internationella biståndsmålet på 0,7 procent av bni. Det uppnår Sverige med bred marginal, som du vet. Sverige är i linje med denna definition. Vi godkänner det sätt att se på frågan som utvecklingsländerna har. Övriga frågor tänkte jag be en av våra tjänstemän svara på.

Anf. 56 Ämnessakkunnige MARK STOREY:

Jag ska svara på de andra två frågor som du ställde. Frågan gällde beloppet på 5,5 miljarder euro som nämns på s. 3. Jag vet inte det exakta antalet medlemsstater som kom fram med siffror vid Doha COP 18 i december. Det var sex eller sju. Jag kan återkomma med exakt hur många medlemsstater det var som kom fram med utfästelser eller announcements i Doha.

Sverige gjorde en announcement om 2,5 miljarder kronor som var avsatta i budgeten för år 2013. Det var en announcement om hur mycket som var vårt budgetanslag för klimatfinansiering år 2013. Det beloppet ingår i den summa som står i rådsslutsatserna.

Det var en grupp andra medlemsstater, bland annat Tyskland, Storbritannien, Frankrike, Nederländerna och ett par icke-EU-länder som kom fram med announcements i Doha. Det är svar på den frågan. Jag vet inte exakt vilka medlemsstater det var. Jag kan komma tillbaka om ni vill med ett svar på det.

Den tredje punkten var att lite grann blicka framåt för att se hur vi ska uppnå det gemensamma åtagandet att mobilisera 100 miljarder dollar per år vid 2020. Nu är vi inne i en fas där EU och andra höginkomstländer under året ska lämna en inlägga till kommissionen och ge en förklaring på hur vi tänker oss göra det. Det är exakt den fasen vi är inne i. Det finns inga siffror om vägen framåt. Medlemsländerna ska komma med sina så kallade strategier och åtgärder för att uppnå det. Det är den fas som vi är inne i nu. EU ska överlämna en inlägga till COP 19 i Warszawa i november som ger uttryck för vägen framåt.

Anf. 57 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Detta med en procent i bistånd är en fråga som har funnits länge i debatten i Sverige. Nu säger man att man har det. Men det blir inte mer bistånd för att man lägger in en massa andra saker. Nu ska

man också lägga in detta bland de 0,3 procenten, och man har redan lagt in lite annat tidigare. Man kan hålla på så, och då spelar det ingen roll om man har en procent.

Jag vill för Socialdemokraternas del anmäla avvikande mening på den punkten. Det är ett väldigt konstigt resonemang som regeringen har.

Anf. 58 JENS HOLM (V):

Herr talman! Vi vill vidhålla vår avvikande mening. Den var gemensam för V, S och MP. Vi menar att det ska vara nya additionella medel utöver biståndsbudgeten, och då är det den biståndsbudget som de facto finns i dag.

Anf. 59 ULF HOLM (MP):

Vi vidhåller också den avvikande mening som vi har haft tidigare. Jag har förstått att underlaget ligger fast för beslut, och det är inte tillräckligt.

Anf. 60 FREDRICK FEDERLEY (C):

Herr ordförande! Jag får gratulera till ordförandeskapet, eftersom jag inte har varit här sedan du tillträdde. Tack för redogörelsen, statsrådet!

Det kan vara så att jag lite grann är i en föräldraledighetsbubbla ännu. Statsrådet nämnde innovativa finansieringskällor. Vad kan det handla om? Vad finns det för diskussioner på den politiska nivån om man nämner innovativa finansieringskällor? Vad kan det röra sig om? Har man en gemensam bild av vad det är, eller är det upp till de olika länderna att försöka skrapa fram pengar? Det vore mest intressant med kunskapen. Eftersom vi troligtvis ställer oss bakom regeringens hållning här är det intressant att veta vad det innehåller begreppsmässigt.

Anf. 61 Ämnessakkunnige MARK STOREY:

I sammanhanget med det långsiktiga åtagandet fram till 2020 nämns det att höginkomstländer ska mobilisera upp till 100 miljarder US dollar från olika källor, offentlig finansiering, privat finansiering och så kallade innovativa finansieringskällor.

När det gäller innovativa finansieringskällor är den sorts åtgärder som diskuteras bland annat beskattning av internationellt flyg och även sjöfart. Vissa av dessa intäkter skulle användas för klimatfinansiering. Det finns även diskussion om intäkter från utsläppsrätter och så vidare. Det är den sortens diskussion som pågår.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, men vi har noterat avvikande mening från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Då var vi färdiga med punkt 16. Finns det någonting att säga om punkt 17, statsrådet?

Anf. 63 Statsrådet PETER NORMAN (M):

Herr ordförande! Vi har en fråga att ta upp. En förväntad övrig fråga är en presentation av det så kallade G5-initiativet. Det är ett pilotinitiativ av Frankrike, Italien, Spanien, Storbritannien och Tyskland för utökat

2012/13:35
8 maj

automatiskt informationsutbyte i skatteärenden. Dessa fem länder har uppgett att denna pilot ska baseras på det modellavtal för bilaterala Fatcaavtal som de har kommit överens med USA om.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Då återstår för oss bara att tacka för informationen och att tacka statsrådet med medarbetare för att ni valde att dyka upp här i dag. Trevlig helg!

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar landsbygdsminister Eskil Erlandsson med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag frågar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Då undrar jag om landsbygdsministern har något att säga med anledning av mötet i rådet den 22 april.

Anf. 66 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Som vanligt är jag beredd att svara på nämndens eventuella frågor.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Ingen begär ordet. Vi tackar för informationen under denna punkt och går vidare till punkt 4, Reformpaketet för den gemensamma jordbrukspolitiken. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 68 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Punkt nr 4 på dagordningen handlar om reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken. Vi har inte fått några dokument eller någon information om vad som ska diskuteras, men vi utgår från att ordförandeskapet vill ta upp de pågående trepartssamtalen med Europaparlamentet. Förhoppningen är att en interinstitutionell överenskommelse ska finnas på plats till sommaren. Det är något som jag verkligen stöder.

När det gäller marknadsorienteringen står jag långt från många av mina kolleger och ännu längre från många parlamentariker i Europaparlamentet. Jag anser därför att den svenska rollen bör vara att hålla emot regleringar så långt det bara är möjligt. I denna fråga är det viktigt att vi är med och förhandlar även om vi kanske inte kommer att nå så långt som vi skulle önska. Det gäller till exempel kopplade stöd och regleringar som sockerkvoterna.

En annan viktig svensk fråga handlar om att få till stånd en rimlig tillämpning av förgröningen i skogsdominerade områden, exempelvis norra Sverige. Rådet ställer sig bakom detta, och det är nu viktigt att även Europaparlamentet gör det.

Jag slutar här för att ge utrymme för eventuella frågor som nämnden kan ha.

Anf. 69 JENS HOLM (V):

Vi har diskuterat detta många gånger i miljö- och jordbruksutskottet, så jag tänker inte upprepa dessa diskussioner.

I många avseenden är Vänsterpartiet överens med regeringen. Men vi är oroliga för att det i praktiken inte blir någon reform av jordbrukspolitiken, utan att den gammalmodiga subventionspolitiken i allt väsentligt

kommer att finnas kvar. Man dumpar sitt överskott i utvecklingsländer, man har en hög kemikalieanvändning och så vidare.

Ibland måste man sätta ned foten och bara säga nej helt enkelt när man inte tycker att det går att kompromissa längre. Jag skulle vilja höra lite från ministern om detta. Var går egentligen Sveriges smärtgräns någonstans?

Anf. 70 PYRY NIEMI (S):

Ordförande! Det står att man eftersträvar en överenskommelse med parlamentet till juni 2013. Hur sannolikt är det att det blir en överenskommelse?

Anf. 71 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag tackar för frågeställningarna. Det är omöjligt för mig att vara precis vad gäller svar på båda frågorna.

Jag tror att jag väljer att börja med Pyry Niemis fråga, ifall det blir möjligt att uppnå en uppgörelse i juni. Min kommentar till frågan är att jag vet att ordförandeskapet gör sitt absolut yttersta för att nå fram till en rimlig kompromiss som såväl kommissionen som parlamentet och rådet kan ställa sig bakom. Om så blir fallet går inte att svara på i dag.

Som jag förmodar att nämnden känner till finns det strömningar i parlamentet som är diametralt motsatta mot vad rådet tycker till exempel. Vi har någon position från rådets sida som i kommissionens ögon och enligt deras sätt att se det är på gränsen till orimlig. Men detta är viktigt, och det är därför jag anstränger mig något alldeles väldigt för att vi ska få en kompromiss som kan beslutas om, apropå att de bönder men också de konsumenter som är beroende av att det finns en gemensam jordbrukspolitik har att vinna på att det blir en överenskommelse. Det behövs en överenskommelse i stället för det vakuum som råder just nu apropå att det redan är klart att reformen kommer att skjutas ett år framåt i tiden vad gäller den egentliga jordbrukspolitiken. Det gynnar ingen att det skulle bli ännu längre, som jag ser det.

Vad jag känner till är också frågan om pengar utestående. Det är alltid en fråga, och vad jag känner till har Europaparlamentet ännu inte tagit ställning i plenum till om man accepterar den budgetuppgörelse som stats- och regeringscheferna gjorde i början av februari månad.

Samma kommentarer kan jag ge till Jens Holms frågor. Det är fyra olika direktiv eller ordningar som ska förhandlas. De ska förhandlas i ett paket, och det ska fattas ett beslut om dem.

Eftersom vi inte har något förslag på bordet går det inte att ge några precisa svar på den fråga som Jens Holm ställer. Jag är emellertid – jag säger det igen – angelägen om att vi får en jordbrukspolitik. Skälet till det är att om alla skulle ha en nationell jordbrukspolitik, vilket är alternativet, vore det i mina ögon något alldeles förfärligt. Då skulle vi få se på konkurrens, nationella åtaganden, förbud, tillägg, subventioner och allt vad det kan vara i en utsträckning som jag inte tror skulle gynna vare sig konsumenter eller producenter i Europeiska unionen.

Anf. 72 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Den här diskussionen går inte riktigt i rätt riktning. Jag får en känsla av att överenskommelsen inte kommer att bli särskilt

bra, tyvärr, eftersom det finns många delar i detta. Pengarna är givetvis en del, men det handlar även om innehållet.

Vi följer upp vår avvikande mening som vi har haft tidigare som ett medskick eller som en avvikande mening. Jag vet inte vilket. Det här är ju en diskussionspunkt.

2012/13:35

8 maj

Anf. 73 PYRY NIEMI (S):

Jag delar Ulf Holms och även Jens Holms uppfattningar till viss del, nämligen att det inte känns så jättepositivt. Jag ser på landsbygdsministern att inte heller han ser så jätteglad ut över vad som eventuellt kan komma. Men det är möjligt att jag tolkar det fel.

Detta är lite bekymmersamt. En kompromiss är bra så länge alla inte är helt missnöjda. Man kan hamna i ett läge där ett gäng kommer att vara extremt missnöjt, vilket leder till att det blir totala låsningar i denna process. Det är därför som jag frågar hur sannolikt det är att nå en kompromiss den 24 juni och hur påpressad den kan bli. Det är det ena.

Vi har också en avvikande mening sedan tidigare. Det är lite svårt att i detalj säga hur legitim den är i dagsläget med tanke på att en hel del förslag inte kommer att föreläggas på bordet. Vi vidhåller därför vår tidigare avvikande mening, men det är klart att vi successivt under resan möjligen kan dra tillbaka den om det skulle vara så. Det låter väldigt politiskt, men det är så.

Med detta sagt vill jag säga att jag tycker att det är viktigt att landsbygdsministern i detta sammanhang – om det börjar låsa sig rejält – återkopplar eftersom det är många saker som kommer att fastställas. Som landsbygdsministern så ofta säger är det svårt att bromsa när det väl hettar till. Om den svenska riksdagen då ställs helt utanför någon form av information är det också svårt att ställa sig bakom en eventuell svensk ståndpunkt. Därför är det viktigt med en dialog i den mån det är möjligt före den 24 juni.

Anf. 74 JENS HOLM (V):

Om man ska göra en reform av den gemensamma jordbrukspolitiken – nästan 40 procent av EU:s samlade budget – är det mycket viktigt att det också blir en reform. Jag ser faktiskt inget självändamål i att forcera detta. Om det behöver ta ett år till är det bättre att det faktiskt får ta ett år till om man nu ser att man har en verklig reform i görningen. Just nu har vi inte det. Just nu kommer vi att stå fast vid i princip precis allt av det gamla och dåliga inom jordbrukspolitiken.

Jag vill understryka att då ni i slutet av februari röstade om ett kompromissförslag om den gemensamma fiskeripolitiken röstade Sverige som enda land mot den kompromissen. Det var därför att detta inte var good enough. Så tycker jag att man ska våga agera även när det gäller den gemensamma jordbrukspolitiken. Man måste helt enkelt ryta till om det inte blir bra.

Ta detta som ett medskick från Vänsterpartiet.

Anf. 75 FREDRICK FEDERLEY (C):

Herr ordförande! Jag tackar ministern för redogörelsen. Det är en delikat uppgift som ministern har för handen framöver. Det är oerhört relevanta frågor som man måste arbeta med. Jag vågar säga att de flesta av

ledamöterna i kammaren är hyggligt överens om vad som måste göras, och vi är överens med regeringen. Sedan är problemet att det inte är vår regering som ensam kommer att avgöra detta, utan även en rad andra länders företrädare i form av ministrar men också företrädare i parlamentet. Här har vi alla en grannliga uppgift att vända oss till våra partigrupper och våra partikamrater som representerar Sverige i Europaparlamentet. Det finns nämligen goda kåsupare i alla politiska grupperingar i dessa frågor.

Då får man ställa den formidabla fråga som ställs i alla typer av förhandlingar: Hur gör man för att nå störst framgång? Jag tror att regeringen har en klok hållning genom att ha en radikal position men också genom att inse att man ibland kan få ta och ge. Jag tror att det viktiga är att vi får en gemensam överenskommelse så att vi inte får det som ministern varnade för, nämligen en återgång till en helt nationaliserad jordbrukspolitik av den enkla anledningen att det kommer att leda till en upprissning av subventioner där många länder kommer att öka sina subventioner och öka kvoterna. Då ställs vi andra, som inte vill gå den vägen, inför vägvalet att helt slå ut vårt eget jordbruk eftersom det inte finns någon form av sund konkurrens över huvud taget eller att svara upp med samma medel, vilket vore djupt olyckligt för världshandeln, för tredje världen, för konkurrenssituationen i Europa och när det gäller vad vi väljer att lägga våra skattepengar på.

Jag ger helhjärtat mitt stöd till regeringen. Som flera har sagt: Återkoppla gärna under resans gång eftersom det är en fråga som ligger hela riksdagen varmt om hjärtat.

Jag tror att de flesta av oss vill göra vad vi kan för att dra vårt strå till stacken. Jag förstår att man vill mycket mer. Men jag tror att det vore synd om regeringen inte hade ett starkt stöd i dessa frågor eftersom det ger lite tyngd att kunna säga: Här är Sveriges riksdag enig, och jag har inte mandat att gå hur långt som helst. Det är ett övervägande som vi alla får göra.

Jag ger mitt stöd till regeringen, men ge gärna fortsatta löpande kommentarer.

Anf. 76 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Jag tror att frågan är lite mer komplicerad än så. Vi är här för att ge regeringen mandat i förhandlingarna. Det är klart att när man är i ett tidigt skede kan man vara så att säga mycket rund med sitt mandat, möjligen även i denna fråga eftersom det är en diskussionspunkt och det inte ska dras några slutsatser.

Det som är intressant att veta här är vilket mandat man har i en förhandling och att mandatet inte kan vara hur stort som helst. Man kan möjligen göra jämförelser med MFF. Men där visste vi att vi på den och den punkten hade nått framgång. Men på en hel del punkter nådde vi inte framgång. Då handlar det om huruvida vi ska gå med på detta eller ställa oss utanför. Då visste vi att vi hade detta. Om vi inte ställde upp på hela överenskommelsen förlorade vi även de saker där vi hade nått framgång.

Jag kan inte se att regeringen här har redovisat några saker där man har nått framgång. Det är snarare pessimism som man redovisar i detta sammanhang. I det avseendet är det en väldigt stor skillnad.

Jag delar i grunden Fredrick Federleys uppfattning att det finns vissa frågor där vi har en nationell uppfattning i den svenska riksdagen. Det gäller bland annat synen på jordbrukspolitik. Där råder det inga stora skillnader mellan partierna. Men regeringen måste kunna redovisa vilka frågor man bara inte kan ställa upp på.

Anf. 77 FREDRICK FEDERLEY (C):

Jag ska bara göra ett kort tillägg och inte gå i polemik med någon.

Det finns även en annan del, och det är där som min lilla vädjan kommer, nämligen att vi åtminstone i slutändan bör försöka få ett så brett mandat som möjligt. Det beror på det faktum att om Sverige ensidigt mäter sig ut ur diskussionen försvinner en stark röst för den politik som kammaren vill föra. Det gör inte Estland och andra länder som har hyfsat lika positioner som vi starkare om Sverige anses vara så bråkigt och stökigt att man inte kommer att ta hänsyn till oss över huvud taget. Det är en del i denna balansgång som är svår.

Då kan det vara så, vilket vi alla vet från olika politiska förhandlingar, att ibland får man ta och ibland får man ge. Ibland kan man få svälja en kardborre eller två för att i slutändan få till något som åtminstone är hyggligt även om man ville gå längre. Blir man för stökig har man inget alls att säga vid bordet. Då gör de stora jättarna upp. Om Frankrike får för mycket att säga till om har vi skapat en situation där vi har gett kraft till någonting helt annat än vad vi ville från början.

Anf. 78 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag ska göra några kommentarer med anledning av gjorda inlägg. En kommentar är att när trilogerna väl är avslutade och alla är överens, eller det åtminstone finns en sådan kvalificerad majoritet som är nödvändig, ska saker och ting implementeras nationellt. Många av er, kanske alla, känner till komplexiteten i att implementera denna typ av åtgärder som föreslås. Det tar tid, apropå att jag inte bedömer att det är till fördel för någon att det drar ut på tiden så att ytterligare år läggs till de år som vi i praktiken kör med den gamla jordbrukspolitik.

En annan kommentar som jag kan göra är att det nästa år är val till Europaparlamentet. Vi som är politiker känner till att inför ett valår är aktiviteten inriktad på just valet och kanske inte på att parlamenten ska komma fram till de mest avgörande sakerna. Som jag ser det innebär det att vi har en tidslimit också gentemot parlamentet. Detsamma gäller efter ett val. Det tar någon tid innan ett parlament har kommit i gång med sitt arbete. Detta kan noteras i sammanhanget.

En tredje kommentar som jag ofta gör är att det enligt min uppfattning alltid är bättre att vara med och förhandla. Då kan man påverka. Om man röstar nej är man i praktiken inte med och förhandlar, diskuterar eller har någon röst i de rum där saker och ting avgörs. Då får man vackert titta på när andra förhandlar, alltså de som utgör en majoritet.

Vad är det då som vi från svensk sida har spelat in? Det har vi gjort apropå att vi var här och i miljö- och jordbruksutskottet inför marsrådet då en allmän inriktning antogs. Då redovisade jag de svenska prioriteringarna och vad jag slås för. Jag har redovisat att vi, som jag ser det, har nått stora svenska framgångar. Den största som jag tycker är mycket viktig för de stora ytorna i Sverige är undantagande för de skogsdomine-

rade områdena, vilka är helt unika för Sverige. Möjligen ska vi inkludera Finland. Men det är inga andra länder i Europa som har de glesbygdsområden som är skogsbeväxta som vi har och där jordbruket är det unika, i motsats till hur det är i länder som Holland, där det är jordbruket, den odlade arealen, som är den dominerande. Där är skogen och andra typer av marker i absolut minoritet.

En annan svensk prioritering, som nu är med som en prioritet, är djurskyddet. Vi har slagits för det. Jag har fått med mig rådet i det sammanhanget. Jag är jätteglad för det. Jag är till och med stolt över det. Det är ingen annan som har slagits för detta. Jag har lyckats övertyga en majoritet så att det nu är rådets uppfattning.

Jag tycker också att vi har lyckats stå emot dem som vill införa ytterligare regleringar, eller rent av återinföra det som vi har avskaffat när det gäller marknadsordningar och regleringar. Det finns stora och starka påtryckningar från dem som vill återinföra marknadsregeringar, inte minst från parlamentets sida, som vi har varit mycket pådrivande för att få bort. Jag vill varna för att inte vara med i dessa diskussioner eftersom de krafter som står för ett återinförande då är i än större majoritet. Rättare sagt tappar så att säga de som tycker ungefär som Sverige en röst och blir på så sätt försvagade.

Men jag ska återgå till saken. Nu är det en diskussion, och vi vet alltså inte vad ordförandeskapet har att redovisa, därav den mycket korta redovisning som jag kan ge vid detta tillfälle.

Anf. 79 PYRY NIEMI (S):

Ordförande! Jag håller med landsbygdsministern om att det i grunden vore olyckligt om det blev en förlängning av detta. Det köper jag fullt ut. Men en kompromiss får inte vara så urvattnad att den blir värdelös. Vi får inte hamna i ett sådant läge heller.

Om då landsbygdsministern önskar stöd från åtminstone oss socialdemokrater handlar det om dialog. Så är det, och om landsbygdsministern önskar få en någorlunda snabb överenskommelse till stånd är det fortfarande dialog som gäller. Annars kommer vi att hamna i ett läge där landsbygdsministern kanske saknar det fullskaliga stöd som han önskar vid ett sådant förhandlingsläge.

Vi vet, precis som Börje Vestlund sade, att när det till exempel var diskussion om MFF gick det jättefort på slutet. Då satt vi på natten och förhandlade och fick information som vi skulle ta ställning till.

Jordbruksbudgeten är totalt sett knappt 40 procent av hela EU:s budget. Det är klart att den har en mycket stor inverkan också på hur den totala budgetramen utvecklas. Denna fråga är alltså väsentlig, och om landsbygdsministern önskar stöd krävs det dialog och återkoppling så ofta som möjligt och om så mycket som möjligt av det som sägs, så att vi kan se om det sker en progressiv förändring i riktning mot en mer modern jordbrukspolitik.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Det var ett mycket tydligt medskick.

Anf. 81 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag svarar helt kort. Efter det att vi fick kommissionens förslag etablerade vi en kontaktgrupp med riksdagens partier i akt och mening att söka stöd och råd i de frågor som är under diskussion. Jag vill vädja till riksdagens partier att man deltar i de kontaktgruppsträffar som jag och framför allt mina medarbetare har. Jag efterlyser en bättre medverkan i kontaktgruppssammankomsten.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning men att Miljöpartiet har anmält avvikande mening. Det var också ett tydligt medskick från Pyry Niemi, som jag uppfattade det.

Anf. 83 PYRY NIEMI (S):

Herr ordförande! Den så kallade kontaktgruppen finns förvisso, men nu är det skarpt läge, och det går inte att skicka kallelser ett par veckor eller en månad innan, utan det handlar om skarp dialog just nu om det ska ske något före den 24 juni. Det är detta jag menar. Nu finns det inte möjlighet till diskussion utan ganska snabba återkopplingar. Det var medskicket.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Även Jens Holm gjorde ett medskick som vi missade. Vi ber om ursäkt.

Det var alltså avvikande mening från Miljöpartiet och medskick från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet. Med detta kan vi lämna punkt 4 för den här gången.

Vi går över på punkt 5, Rättsligt bindande avtal om skogar i Europa. Det är angivet som ett eventuellt beslut.

Anf. 85 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr ordförande! Den punkten utgår. Frågan är utlöst i Coreper på morgonen i dag och återkommer därmed som en A-punkt. Då får nämnanden möjlighet att ta ställning till hur vi som land ska ställa oss.

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Vi fick uppgift om detta i dag på morgonen, men det är bra att vi får en bekräftelse.

Det leder oss vidare till punkt 6, Reformen av den gemensamma fiskeripolitiken. Där är det fråga om såväl en diskussionspunkt a som en informationspunkt b.

Anf. 87 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Som ni vet var denna fråga uppe på aprilrådet. Då fick ordförandeskapet stöd för ambitionen att nå en överenskommelse med Europaparlamentet före sommaren. Vid rådsmötet i nästa vecka kommer ordförandeskapet att ta upp de politiska nyckelfrågor som ännu inte har lösts ut. Ordförandeskapet har i sitt reviderade förhandlingsdokument föreslagit en del omformuleringar i syfte att sammanföra parlamentets och rådets positioner.

Målsättningen är alltså liksom tidigare att institutionerna ska enas, så att vi kan anta en politisk överenskommelse i juni. Om detta inte lyckas kommer det att bli en andra behandling. En sådan process riskerar att bli långdragen och fördröja reformen kraftigt.

Sent i går kväll, eller snarare i natt, fick jag dock kännedom om att rapportören i Europaparlamentet inför rådsmötet skickat ett brev till ordförandeskapet för att visa på frågor där Europaparlamentet kan acceptera kompromisser. En av frågorna gäller utkast, där Europaparlamentet nu öppnar för att flytta sig från noll procent. Den siffra som nämns för de minimis är 5 procent, vilket talar för en slutlig kompromiss mellan institutionerna på mellan 5 och 9 procent. Även detta är något som vi kommer att behöva förhålla oss till inför de slutliga diskussionerna och överenskommelsen i juni.

Anf. 88 JENS HOLM (V):

Vad gäller utkastförbudet är vi flera som inte vill ha någon procent-siffra. Vi menar att om det ska vara ett utkastförbud ska det vara totalt. Det är det ena.

Det andra och viktigaste är dock att om man öppnar för att tillåta några procents utkast blir det i princip omöjligt att övervaka. Vem kan garantera att det blir max 5 procents utkast? Jag skulle vilja fråga om det finns någon lösning på hur man ska kunna kontrollera att detta efterföljs.

Anf. 89 PYRY NIEMI (S):

Jag kan bara instämma i det Jens Holm säger. Vi har haft en enig nämnd om detta med utkastförbud. Jag utgår från att det alltfört är regeringens ståndpunkt.

Anf. 90 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Jag håller med de två föregående talarna om att det är nollan som gäller när vi talar om utkastförbud. Det är synd att Europaparlamentet nu har börjat vika sig. Det visste jag faktiskt inte förrän ministern nämnde det. Det är verkligen synd, tycker jag.

Anf. 91 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Det brev som jag talar om anlände som sagt i natt eller mycket sent i går kväll. Det innehåller den rapport som jag har redovisat här i substans och är alltså undertecknat av huvudrapportören i Europaparlamentet. Vad detta kommer att leda till kan vi bara spekulera i, men uppenbarligen har Europaparlamentets position flyttats.

Jag tror att det beror på ungefär vad jag har sagt tidigare, alltså att en reform är bättre än ingen reform alls. Den fiskepolitik vi har i dag är förödande för bestånden, och den kommer att vara vid handen även fortsättningsvis om inte rådet, parlamentet och kommissionen lyckas enas.

När det gäller Jens Holms funderingar vill jag nämna att ett sådant förslag som har tagits upp i olika sammanhang är kameraövervakning av de fångstfartyg som är ute på havet.

När de som gjort inlägg i debatten nu på nytt begär ordet vore vi tack-
samma om vi fick ett förtydligande om eventuella avvikande meningar.

Anf. 93 JENS HOLM (V):

Vi har ingen avvikande mening i dagsläget. Det här är en diskussion, men jag vill understryka att då ni senast röstade om överenskommelsen om fiskeripolitiken i slutet av februari röstade ju Sverige som enda medlemsland emot. Det tycker jag är viktigt att komma ihåg. Det finns gränser för vad vi kan acceptera i sådana här förhandlingar. Det kan också vara värt att komma ihåg att det fortfarande verkar som om vi är med i förhandlingarna trots att vi röstade emot. Det kan vara värt att komma ihåg.

Anf. 94 PYRY NIEMI (S):

Jens Holm tog upp precis det som jag var fundersam och brydd över. Vi har ju vid ett flertal tillfällen fått information från landsbygdsministern om att Sverige inte medverkar i förhandlingarna, så detta gläder mig. Kanske landsbygdsministern kan förtydliga detta.

Sedan har vi ett beslut i EU-nämnden om att Sverige ska jobba för noll procent i utkast. Jag tänker inte anmäla någon avvikande mening i dagsläget utan bara konstaterar att så är fallet. Vi vidhåller den uppfattning som vi har haft och som jag välkomnar att också regeringen har haft i de här förhandlingarna. Jag utgår från att den gäller även i fortsättningen.

Anf. 95 ULF HOLM (MP):

Vi har ingen avvikande mening eftersom vi utgår från att statsrådet håller fast vid den standpunkt vi har haft i EU-nämnden om att det är noll procent utkast som gäller.

Anf. 96 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Det är de som röstar ja som är med i förhandlingarna. Vi andra är observatörer, eller vilket ord jag nu ska använda. Vi är inte en del av det förhandlingsunderlag som ordförandeskapet har när man går till sina medspelare, parlamentet och kommissionen, och diskuterar den här viktiga reformen.

Låt mig konstatera att när det blir avgörande kan situationen uppstå – jag vill förvarna om det – att ett antal länder tycker att rådets position från februari var alldeles på tok för rigid och hård och väljer att säga nej för att man vill ha ett större undantag för utkast. Att i det läget rösta nej är ingen framgång om man vill ha ett hållbart fiske i Europa.

Vi ska veta att det är, om inte minnet sviker mig, 91 röster som fordras för att blockera en reform. Länder som vi brukar tala om i det här sammanhanget – Italien, Frankrike och Spanien – är ganska röststarka länder. Med våra tio röster kan det uppstå en situation där det inte blir någon fiskereform.

Vi kommer dock i diskussionerna att stå upp för den svenska standpunkten och i den diskussion som sker kommande vecka säga att vi vill

ha noll i utkast, om vi alls får göra något inlägg när vi inte är en del av ordförandeskapets förhandlingsunderlag.

Anf. 97 PYRY NIEMI (S):

Det var bra att ministern förtydligade på slutet. Jag ska inte säga att det inte spelar någon roll om det blir 5 eller 10 procent, för det är klart att det gör det, men som Jens Holm sade är det helt omöjligt att kameraövervaka om det är 5 eller 10 procents utkast. I det förhandlingsläge som kan uppstå senare, där man ska ta ställning till något slags kompromiss, blir det förstås en skillnad i förhållande till att tillåta 50 procents utkast, men skillnaden mellan 5 och 10 procent är inte så stor eftersom det är svårt att kontrollera. Detta har vi hävdat hela tiden.

Jag tyckte alltså att det var bra att landsbygdsministern förtydligade på slutet, men jag konstaterar också att det självklart blir något slags kompromiss i slutändan. Men utkasten är svåra att övervaka – 5, 10 eller 15 procent är svårt att kontrollera. Det vet vi alla om.

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Landsbygdsministern kommer förr eller senare tillbaka till EU-nämnden i den här frågan.

Jag har nu ingen ytterligare som begär ordet. Dock var jag lite ouppmärksam: Var punkten 6 b med i föredragningen? Det var den inte. Den kommer nu.

Anf. 99 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! När det gäller den gemensamma marknadsordningen för fiskeri- och vattenbruksprodukter kommer ordförandeskapet att rapportera om hur förhandlingarna från den tredje trilog, som hålls i dag den 8 maj, har avlopt. Som jag meddelade inför det förra rådsmötet har förhandlingarna mellan rådet och Europaparlamentet över lag gått bra. Jag hoppas naturligtvis att även den tredje trilog gör så, så att vi kan nå en politisk överenskommelse mellan institutionerna i juni månad.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 6 b, och vad gäller 6 a finner vi sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Därmed lämnar vi punkt 6 och går vidare till punkt 7, Övriga frågor. Det är en informationspunkt.

Anf. 101 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Under Övriga frågor har vi en punkt som heter Global Oceans Action Summit for Food Security and Blue Growth, en information från den nederländska delegationen. Där finns en punkt som gäller makrill i Nordostatlanten. Vad gäller den övriga frågan om makrillen har Storbritannien begärt att få ta upp frågan och vill höra kommissionens syn på makrillbeståndet och avsikter när det gäller införande av handelsrestriktioner mot Island och Färöarna.

Regeringen anser att alla har mycket att förlora på nuvarande situation för makrillbeståndet och att det är viktigt att alla kuststater visar en kompromissvilja som avspeglar en ansvarsfull fiskeriförvaltning. Rege-

ringen anser att det i första hand är viktigt att fortsätta att sträva efter att nå en överenskommelse mellan parterna och endast vidta handelsrelaterade åtgärder som en sista åtgärd för att undvika allvarlig decimering av beståndet.

Den sista punkten som vi har fått anmald på dagordningen handlar om OIV, alltså den internationella vinorganisationen. Det är egentligen en A-punkt. Vid rådet kommer den att diskuteras som en så kallad falsk B-punkt, det vill säga att endast ett fåtal medlemsstater kommer att uttala sig.

Inför den internationella vinorganisationen OIV:s generalförsamling den 7 juni beslutas om EU-gemensamma ståndpunkter genom rådsbeslut. Rådsbeslutet blir sedan EU:s förhandlingsmandat i generalförsamlingen rörande de frågor där EU har gemensam lagstiftning. Regeringen upplever processen med att ett rådsbeslut fattas för EU-positionen som grund för EU-gemensamma rådsståndpunkter i OIV som helt korrekt och i enlighet med fördragen. Vi har alltså inget att invända mot att detta beslut fattas.

Anf. 102 ORDFÖRANDEN:

Vi måste fatta beslut om den falska B-punkten. Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i frågan.

Vi ber om ursäkt för att det har varit lite rörigt, men det har tydligen hänt mycket i dag på morgonen som inte var känt vare sig för kansliet eller för presidiet. Coreper har sammanträtt i dag på morgonen. Det är det som gör att det har kommit in nya uppgifter och nya punkter.

Tack och trevlig helg!

2012/13:35

8 maj

3 § Utbildning, ungdom, kultur och idrott (kultur och idrott)
Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom, kultur och idrott (kultur och idrott) den 26–27 november 2012

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom, kultur och idrott (kultur och idrott) den 16–17 maj 2013

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth välkommen till EU-nämnden. Vi börjar med att fråga om det finns några A-punkter på statsrådets ansvarsområde. Det finns det inte. Då undrar jag, kulturministern, om det finns något att säga beträffande rådsmötet den 26–27 november 2012.

Anf. 104 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M):

Ordförande! Jag antar att ni har fått skriftliga kommentarer från det.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Det har vi fått. Då det inte finns några frågor med anledning av mötet förra hösten tackar vi för den skriftliga informationen och kan nu gå in på dagordningen.

Anf. 106 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M):

Punkt 9 på dagordningen är ett förslag till beslut om inrättande av en unionsinsats för evenemanget Europeisk kulturhuvudstad åren 2020–2033.

Som ni känner till utser vi sedan 1985 en kulturhuvudstad. Denna ordning har förändrats under åren. Det avtal som gäller nu löper ut 2019. För att få en ny ordning på plats, för länderna behöver i allmänhet runt sex år på sig för att kunna förbereda det här arbetet, skulle ett beslut behöva fattas i år så att övergången till 2020 blir enklare. Jag kan också tillägga att nästa gång som Sverige har möjlighet att ha kulturhuvudstad blir år 2029. Men vi börjar med Umeå nästa år.

I huvudsak bygger det förslag som nu föreligger på den ordning som redan gäller men med vissa skärpningar. Bland annat kommer det stöd som går till städerna att betalas ut ett par månader efter det att arbetet har inletts, alltså senast i mars i stället för, som nu, en tid innan. Stödet är ungefär 1 ½ miljon euro.

Det har varit en del diskussioner kring den här frågan, för från början ville kommissionen att kulturhuvudstad skulle utses av två juryer utan representation från medlemsstaterna. Det väckte naturligtvis diskussioner. Nu har man backat från det. I det beslut som vi förväntas enas om, och som vi inte har några synpunkter på, ska det vara en enda expertjury bestående av tio experter utsedda av EU men också två experter från det aktuella medlemslandet. De ska förbereda och underlätta för länderna att genomföra det hela. Vi tycker att det är en bra lösning.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Därmed lämnar vi punkt 9. Punkt 10 har utgått.

Vi går vidare till punkt 11, Förslag till rådets rekommendation om utnämning av europeisk kulturhuvudstad för år 2017 i Danmark och Cypern och för år 2018 i Malta. Det är en beslutspunkt.

Anf. 108 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Ordförande! Det är en ren formalitet.

Vi fick för en knapp vecka sedan reda på vilka städer som är aktuella. År 2017 blir det Århus i Danmark och Paphos i Cypern och år 2018 Valletta i Malta.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går från punkt 11 till punkt 12, Kulturell mångfald i samband med det transatlantiska handels- och investeringspartnerskapet. Det är en ny fråga för nämnden och en diskussionspunkt.

Anf. 110 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Det här är en diskussion som har initierats av i huvudsak Frankrike och har bäring på ett område som ligger hos handelsministrarna och som ska avgöras i juni.

Ett frihandelsavtal är nu äntligen på gång. Men då finns det en önskan från Frankrike att kanske blockera möjligheterna för de olika länderna att träffa egna uppgörelser. Den fråga som är aktuell nu är vilket mandat kommissionen har, så vi är inte inne på några detaljer. Vad vi har förstått blir diskussionen på ett mer generellt plan. Vi fick information så sent som i måndags kväll om vad man ska ta upp. Syftet med diskussionen är att framför allt ge kulturministrarna en möjlighet att kommentera de förhandlingar som pågår. Handelsministrarna ska i sin tur ta upp detta den 14 juni.

Från svenskt håll anser vi att mandatet ska vara brett och att man inte på förhand ska utesluta möjligheten att göra begränsade åtaganden på det audiovisuella området. Den här frågan har fått lite eget liv, och det finns rätt många missuppfattningar i den. Jag avser att i mitt inlägg markera den kulturella mångfalden såsom den förs fram i det audiovisuella direktivet och i Unescos mångfaldskonvention som gäller sedan 2005.

Anf. 111 EVA-LENA JANSSON (S):

Ordförande! Jag vill ställa en fråga om de audiovisuella tjänsterna. Har det här bäring på upphovsrättsliga frågor och de intellektuella rättigheterna, alltså immaterialrättsliga frågor?

Anf. 112 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Nej, det ska det inte ha, utan det är en möjlighet för enskilda medlemsstater att träffa egna avtal med USA. Det berör inte de offentliga stöden. Det påverkar inte Sveriges Televisions möjligheter och det påverkar inte våra möjligheter att stödja produktionen av svensk film, utan det är möjligen en angelägenhet för ett enskilt land. Det är inte en fråga som rör upphovsrättsfrågorna.

Anf. 113 JENS HOLM (V):

Jag skulle vilja veta vad vitsen är med att inkludera tv och radio i ett frihandelsavtal med USA. Frankrikes hållning och det som är grundhållningen inom EU är ju att man ska vara väldigt försiktig med det, för om det här tas in i ett frihandelsavtal blir den här verksamheten en vara eller en tjänst som man kan handla med.

Med ett frihandelsavtal kan jag se direkta komplikationer i framtiden med stora nordamerikanska tv-bolag som tycker att de har rätten att sända vissa saker eller enskilda länder som kanske har statliga monopol på sändningar. Då blir det direkt konkurrensfrågor, och då är det inte längre de nationella politikerna som avgör det, utan det landar i någon domstol, WTO eller någonting sådant som bestämmer. Därför tycker jag att det finns en stor poäng med att hålla de audiovisuella tjänsterna utanför ett frihandelsavtal.

Anf. 114 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Jag är också tveksam till att föra in audiovisuella tjänster i ett frihandelsavtal. Jag förstår egentligen inte varför man vill göra det och vad syftet är med att göra det, för det kommer förr eller senare, är jag helt övertygad om, att handla om upphovsrättsfrågor och så vidare.

Jag ställer mig högst tveksam till att vi ska inkludera de audiovisuella tjänsterna i ett frihandelsavtal, och då har jag väl nästan en avvikande mening.

Anf. 115 BÖRJE VESTLUND (S):

Först vill jag säga att jag som ledamot också av näringsutskottet utgår från att vi kommer att få information om detta innan handelsministrarna ska diskutera det i juni. Jag tror att det är vid två tillfällen som vi ska diskutera detta, dels inför konkurrenskraftsrådet, dels inför utrikesrådet.

Problemet om något sådant här kommer in i ett handelsavtal är framför allt att kulturen i USA är väldigt kommersiell medan vi i så gott som hela Europa – det finns kanske undantag – har ett kulturliv och en kulturproduktion som både är väldigt ideell och subventionerad. Jag ser en fara i att det här finns på en marknad. Det skulle kunna slå ut stora delar av den mer subventionerade europeiska kulturproduktionen. Det är ett problem som inte är helt oövergripigt.

Socialdemokraterna är absolut för frihandel, men det blir knepigt i sådana här situationer. Det finns fler exempel på sådana här krockar i handelspolitiken, och de har inte varit helt lätta att lösa.

När det är en diskussionspunkt är det bra att man vidhåller dessa uppfattningar. Det är dock inte utan komplikationer att göra detta. Det kan låta fint på papperet, men det kan bli besvärligt.

2012/13:35
8 maj

Anf. 116 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Det kan möjligen bli rätt besvärligt. Dock har många farhågor som egentligen inte har med denna fråga att göra kommit upp i debatten. Det handlar inte om att EU som helhet ska åta sig något gentemot till exempel USA, utan man vill hålla öppet för de medlemsstater som så önskar att göra speciella avtal.

Det som gäller AV-direktivet ligger fast. Det finns inget som påverkar europeisk önskan. Precis som Börje Vestlund säger har vi en tradition att offentligt stödja film- och tv-produktion, litteratur och annat. Den frågan berörs över huvud taget inte i detta, utan det är kort och gott en önskan från Frankrikes sida att blockera detta för andra medlemsstater. Det har alltså ingenting att göra med det som Börje Vestlund och kanske andra har oroat sig för i debatten.

Anf. 117 EVA-LENA JANSSON (S):

Vad menar regeringen med att kunna göra begränsade åtaganden? Gör man åtaganden, även begränsade, förbinder man sig för saker. Vad kan regeringen tänka sig att förbinda sig att göra?

Vi har haft en diskussion om upphovsrättsliga frågor och de undantag som Sverige har när det gäller till exempel digitaliserad undervisning, distansutbildning, böcker och filmer för synskadade och personer med hörselnedsättning etcetera. Vi har en annan tradition när det gäller upphovsrätt i Sverige.

Regeringen säger att man inte utesluter möjligheten att göra begränsade åtaganden. Då vill jag veta vad det innebär.

Anf. 118 JENS HOLM (V):

En kompromissållning från min sida skulle vara att regeringen formulerar sig ungefär så här: Vad gäller ett framtida handelsavtal med USA vill vi inte att audiovisuella tjänster ska ingå. Däremot kan de enskilda medlemsländer som önskar stifta bilaterala avtal med USA göra så.

Då tycker jag att det blir tydligt. Det handlar om ett EU-frihandelsavtal, och då är det viktigt vad Sverige spelar in och att vi håller tv, radio etcetera utanför.

Anf. 119 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Det är en diskussionspunkt, och jag har i detta fall ingen annan uppfattning än Jens Holm. Det gäller inte Sverige utan EU som helhet, och vi tycker att det ska vara ett brett mandat. Sverige har också egna intressen i detta, till exempel Spotify och Voddler. De är en del av vår musikexport och våra musiktjänster som vi givetvis vill ska få spridning.

Man ska inte på förhand låsa sig och säga att vissa områden inte kommer att diskuteras och inte finnas på förhandlingsordningen för något

land över huvud taget. Det är detta det handlar om, och vi säger att vi inte kan låsa oss där. Vi bevakar givetvis gemensamt de europeiska intressena.

Det är som sagt ingen beslutspunkt utan en diskussionspunkt för att vi ska få möjlighet att lyssna på varandra och föra fram till kommissionären hur vi ser på detta.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Eva-Lena Jansson upplever att hon inte har fått svar på sin fråga. Vill du ställa den en gång till?

Anf. 121 EVA-LENA JANSSON (S):

Jag provar en gång till. Det står: Man bör inte på förhand utesluta möjligheten att göra begränsade åtaganden.

Regeringen tänker sig att det finns möjlighet att göra begränsade åtaganden. Man utesluter inte åtaganden generellt utan kan tänka sig begränsade åtaganden. Kan regeringen exemplifiera vad man menar med begränsade åtaganden?

Anf. 122 ULF HOLM (MP):

Efter kulturministrarnas senaste inlägg drar jag tillbaka min avvikande mening och har det i stället som medskick. Den formulering som Jens Holm läste upp och som kulturministern sade sig instämma i andemeningen av ställer jag också upp på.

Anf. 123 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Vi har inte gjort något åtagande, Eva-Lena Jansson. Vi säger bara att mandatet ska vara så öppet som möjligt. Vi ser inte konkurrens som ett hot utan som en sporre för utveckling. Som jag nämnde har Sverige också starka egna intressen i att lättare kunna ta plats på den amerikanska marknaden.

Men den fråga som Frankrike för upp är ett sidospår.

Anf. 124 ORDFÖRANDEN:

Jag är inte säker på att jag har uppfattat alla distinktionerna, men jag noterar medskick från Miljöpartiet och Vänsterpartiet. I övrigt finner jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi lämnar punkt 12 och går till punkt 13, Användning av kultur som ett icke-bindande alternativ i EU:s yttre förbindelser. Det är en ny fråga för nämnden och en diskussionspunkt.

Anf. 125 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

I de engelska ursprungstexterna blir beskrivningen lite tydligare. Där heter det Use of culture as a soft policy option in EU external relations. Det handlar om hur kulturen ska kunna spela en roll när EU är engagerad i bistånd och handelsfrämjande och vara ett verktyg i diplomatin.

Kulturen som en del i utrikes förbindelser har varit en prioritering i rådets arbetsplan mellan åren 2011 och 2014, alltså den som nu gäller, och också ett avgörande inslag i unionens internationella kontakter.

Det har varit ett antal möten med utrikessidan, och vi tycker att det är bra att fler än kulturministrarna engagerar sig i kulturfrågorna. En expertgrupp har tagit fram en strategi för hur man ska arbeta mellan EU och Kina. Det finns både specifika och generella rekommendationer. Hittills har utbytet handlat mest om exempelvis filmfestivaler. Nu vill man gå ett steg längre och lyfta kulturen inte bara som en instrumentell fråga utan som ett värde i sig.

Denna punkt är en debattpunkt, och sedan får vi se i vad mån rapporten kan komma till nytta för oss i det strategiarbete som sker rent generellt. Vi ser det som ett steg i rätt riktning och hoppas att det ska vara användbara punkter.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi lämnar punkt 13 och går till punkt 14, Rekommendation till rådets beslut om godkännande av Europeiska kommissionens deltagande på EU:s vägnar i förhandlingarna om en internationell konvention från Europarådet mot manipulation av resultat inom idrott. Det är en informationspunkt.

Anf. 127 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Ordförande! Vi får se om vi kommer längre denna gång. Frågan var uppe på mötet i november, och då blockerades uppgörelsen på grund av oenighet mellan vissa stater, bland annat Frankrike och Malta.

Frågan om uppgjorda matcher har kanske inte varit så stor i Sverige, men i många andra länder är den det. För att i någon mening vara proaktiva gav vi i fjol Lotteriinspektionen och Centrum för idrottsforskning i uppdrag att bevaka dessa frågor och återkomma till regeringen med en rapport.

Det som nu är uppe på dagordningen är en lägesrapport om vilket mandat kommissionen ska ha för att delta i förhandlingarna med Europarådet. Det har varit besvärliga förhandlingar, vilket har varit alldeles tydligt, och det har framför allt kommit att handla om vilken rättslig grund som detta har.

Det irländska ordförandeskapet har fortfarande förhoppningen att vi ska kunna komma överens och ge ett tydligt mandat till kommissionen. Vi är många medlemsstater som har sagt att det är bra men att det ska vara inom det som EU har rättslig kompetens i, ingenting annat.

Anf. 128 CARINA OHLSSON (S):

Ordförande! Jag lyfte upp en fråga senast i den diskussion som tangerade denna, men då var ministern kanske inte riktigt med på vad jag menade. Jag ska ställa den frågan även nu.

Också i Sverige har vi utredningar som handlar om kriminalitet kopplad till idrott, framför allt gäller det supporterkultur och annat. Det man tydligt ser är att det finns en koppling till olika typer av brottslighet och kriminalitet. Det är inget unikt för Sverige, utan så ser det ut.

Är det möjligt för ministern att också lyfta upp dessa frågor i europeiskt perspektiv när detta diskuteras?

Det finns en tydlig koppling till maskulinitet och ojämställdhet. Det vore bra om Sverige lyfte upp det. Sverige har ett stort anseende när det gäller att lyfta upp jämställdhetsfrågor, även på detta område som är så tydligt ojämställt. Det är svårt att hitta några kvinnor bland de kriminella på dessa områden. Jag önskar att ministern tar upp detta i diskussionerna, om det finns möjlighet. Det finns ju parallella utredningar i Sverige.

En del länder har gjort lite mer när det gäller brottslighet kopplad till sport och idrott. Det är tråkigt att denna sida finns, och vi vet att det drar med sig oerhörda kostnader. Också från svenskt håll spelar man på dessa matcher. Det finns en tydlig koppling, även om vi får hoppas att det inte är uppgjorda matcher i Sverige. Dock spelar som sagt också svenska medborgare på matcher som kan vara uppgjorda.

Anf. 129 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Låt mig börja med den kvinnliga aspekten. Den tar Björn Eriksson upp i sin utredning *Mera glädje för pengarna*, så det är absolut så. Tyvärr har vi rätt begränsat med tid, men jag har inget emot att lyfta upp att det kan finnas andra risker och kriminalitet kopplat till idrotten, även om det delvis är en annan fråga än den om de uppgjorda matcherna, som till stor del har varit styrda från andra delar av världen på spelsajterna. Det har dock krupit närmare.

Departementssekreterare Mikael Lindman, som är med mig här i dag, vet mer om vad som har hänt i en del östeuropeiska och andra länder när det handlar om uppgjorda matcher.

Det är mer en fråga om att stämma i bäcken, men på sina håll är detta absolut ett problem. Vi får se hur vid diskussionen blir.

Anf. 130 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 14 och går vidare till punkt 15, Utkast till slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, gällande dubbla karriärer för idrottare. Det är en ny fråga för nämnden och en beslutspunkt.

Anf. 131 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Det är en fråga som på olika sätt har varit uppe när idrottsministrarna har träffats. Det handlar om hur man ska kunna förena en karriär som idrottare med civilt liv och utbildning.

Det irländska ordförandeskapet har föreslagit rådsslutsatser om hur man ska kunna kombinera idrottande med utbildning och arbete efter idrottskarriären. Dessa slutsatser bygger på ett arbete som en expertgrupp har tagit fram och som lämnades över så sent som i december i fjol.

Vi tycker att det är bra att det finns erfarenhetsutbyte och kunskap på detta område. Slutsatserna är dock inte helt oproblematiske för oss, inte minst för att vi så tydligt betonar barnperspektivet i idrotten. Skrivningarna har kunnat uppfattas som ett indirekt stöd för specialiserad idrott på hög nivå också för barn.

Det har vi tagit upp, och i behandlingen i Coreper nyligen fick Sverige igenom förslag som avsevärt mildrar de här skrivningarna och också ett starkt stöd för att barnidrotten inom EU alltid ska bedrivas utifrån ett barnperspektiv.

Vi tycker att skrivningarna nu har blivit till vår fördel och att vi därmed också kan ansluta oss.

Anf. 132 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Vi går då vidare till punkt 16, Antidopning. Den har tre olika delpunkter, a, b och c.

Anf. 133 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Punkt a är en information från ordförandeskapet. Vi vet inte så mycket om det just nu. Det gäller det möte som snart hålls i Montreal.

Punkt b gäller att vi ska utnämna en minister med expertkunskap. Den portugisiska statssekreteraren är inte längre tillgänglig för uppdraget, och det irländska ordförandeskapet föreslår en ny kandidat som heter Philippe Muyters och är belgare och flamländsk minister för idrottsfrågor. Från svensk sida tycker vi att vi kan stödja den personen.

Punkt c är en debatt om vilken roll och vilka möjligheter de offentliga myndigheterna kan ha i kampen mot den alltmer sofistikerade dopning som sker inom idrotten. Det kommer att vara en debatt och inga beslut.

En fråga som inte riktigt är löst handlar om att man vill att det ska vara ett effektivt arbete. Men det kan i vissa fall krocka med den personliga integriteten. Som jag har fått reda på handlar det inte om elitidrottare. Om de dopar sig och blir avstängda blir det offentligt. Det handlar snarare om dem som åker fast för dopning på en helt annan nivå och att det inte ska ligga dem till last resten av livet. Det är en fråga som vi ska diskutera. Naturligtvis stöder vi Wada i ambitionen att ha en tuff linje.

Anf. 134 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt a. Jag konstaterar under punkt b att det finns stöd för regeringens ståndpunkt och under punkt c att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning.

Vi går vidare till punkt 17 c–i. Det är informationspunkter.

Anf. 135 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJE-ROTH (M):

Det gäller snarast om någon har några frågor. Vi börjar komma fram beträffande det program som ska gälla för Kreativa Europa. Vi kan glädja oss åt att vi har fått en ökad budget på 12–15 procent, tror vi, även om vi inte riktigt vet ännu. Om det finns några frågor ska jag försöka svara på dem.

Anf. 136 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under de punkterna. Vi tackar också för att kulturministern med medarbetare har varit i EU-nämnden i dag och önskar en trevlig helg.

4 § Utbildning, ungdom, kultur och idrott (utbildning)
Utbildningsminister Jan Björklund

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom, kultur och idrott (utbildning) den 15 februari 2013
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för utbildning, ungdom, kultur och idrott (utbildning) den 16–17 maj 2013

Anf. 137 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar utbildningsminister Jan Björklund med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag frågar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Jag frågar vidare om det utöver den skriftliga information som nämnden har fått gällande rådsmötet den 15 februari finns något att säga. Det gör det inte.

Då går vi till punkt 4 på den kommenterade dagordningen. Det gäller den högre utbildningens sociala dimension. Det är en ny fråga för nämnden, och det är en beslutspunkt.

Anf. 138 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! Det är riktlinjer som ska antas för den sociala dimensionen i den högre utbildningen. I det här sammanhanget betyder det vad vi i Sverige skulle kalla breddad rekrytering rätt mycket. Det handlar om ungdomar som av olika skäl inte har samma höga deltagande i utbildningen. Föräldrarna kan ha lägre utbildningsnivå, och det kan vara fråga om invandrare. Det gäller vilka åtgärder vi ska vidta för att stimulera.

Man ska aldrig vara nöjd med något. Men man kan väl säga att Sverige i det här sammanhanget är ett land som många tittar på. Kommunal vuxenutbildning, folkbildning, studiestödssystem och den typen av beslut som riksdagen har tagit genom åren är viktiga instrument. Det handlar också om det vi nu håller på mycket med både i Sverige och i andra länder, mängder av åtgärder för att fler ungdomar ska fullfölja den vanliga skolan och inte hoppa av gymnasiet. Det är naturligtvis centrala inslag.

De riktlinjer som föreslås ligger mycket väl i linje med hur vi resonerar och tänker i Sverige, så det känns väldigt naturligt att stödja dem.

Anf. 139 EVA-LENA JANSSON (S):

Ordförande! Tack, utbildningsministern!

Du sade att det ligger väl i linje med vad vi tycker i Sverige. I Sverige tycker vi lite olika. Du får gärna definiera vad Sveriges inriktning i frågan är.

Anf. 140 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Vi behöver väl inte ha någon inrikespolitisk debatt här. Ni har ju tagit del av vad som föreslås. Det som föreslås som beslut ligger väl i linje med vad Sverige tycker, och det var ju enighet i utbildningsutskottet om att det väl representerar vår gemensamma uppfattning.

Den mer inrikespolitiska debatten kan vi kanske ta i ett annat sammanhang.

Absolut! Jag har sett att man är överens i utskottet. Men jag var intresserad utifrån att vi har haft en diskussion om social snedrekrytering och har olika vägar att nå en bättre rekrytering ur olika samhällsklasser. Det var därför jag ställde frågan.

Anf. 142 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Herr ordförande! Det är möjligt att ni har någon annan uppfattning, men jag tror att den centrala delen för att få fler att gå högre utbildning är att se till att fler fullföljer grundskolan och gymnasiet med bra resultat. Det är det allra mest centrala. Det kommer aldrig att kunna kompenseras med ett studiestödssystem, hur mycket bidrag man än ger. Om folk misslyckas i gymnasiet hjälper det inte.

Vi har ett av världens mest generösa studiestödssystem. Vi är unika i Sverige med vår breda vuxenutbildning och folkbildning. Det vi verkligen måste göra för att få fler tror jag är att höja kvaliteten i grundskolan och gymnasiet. Det är där det grundläggs. Den som misslyckas i gymnasiet kommer aldrig att gå högre utbildning. Man måste få fler att lyckas i de skolformerna.

Beträffande hur den högre utbildningen är organiserad och finansierad genom studiestöd och annat ligger vi väldigt långt framme, längst framme av alla i många avseenden. Men där vi inte ligger tillräckligt långt framme är att för många hoppar av gymnasiet.

Anf. 143 EVA-LENA JANSSON (S):

Jag har ett medskick till utbildningsministern. Bara för att man har misslyckats i grundskolan kan man inte säga aldrig. Jag tycker att vi har två ganska tydliga exempel, Anders Borg och Thomas Bodström, som visar att man visst, genom ett generöst vuxenutbildningssystem, kan ta sig vidare också på akademisk väg.

Anf. 144 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt. Vi har även noterat ett medskick från Socialdemokraterna.

Vi går vidare till punkt 5, Säkerställande av ett läraryrke av högsta kvalitet till stöd för bättre läranderesultat. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 145 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Ordförande! Det är Sverige som har lyft in det här temat i den europeiska diskussionen. Vi gjorde det när Sverige var ordförandeland i EU för några år sedan. Vi hade ett särskilt ministerrådsmöte i Göteborg om detta. Före det fanns inte den här diskussionen i Europa. Nu finns den och återkommer stup i ett också i Europeiska unionens sammanhang.

Det irländska ordförandeskapet vill ha en tung diskussion om läraryrket. Det är ett fullföljande, och den irländska ministern och jag har haft regelbundna diskussioner om detta.

Bakgrunden är att nästan alla länder i Europa, möjligen Finland undantaget, har stora problem med lärarförsörjningen. Det är alldeles för få ungdomar som vill bli lärare, i princip i hela Europa eller i varje fall i Västeuropa, och det är svårt att rekrytera. Åtgärder för att öka attrakt-

ionskraften och att öka statusen på yrket är den typ av diskussion som förs.

Vi har i Sverige mängder av reformer på detta område: ny lärarutbildning, lärarfortbildning i form av lärarlyft, lärarlegitimation, skarpare behörighetsregler och en karriärreform, som jag tror är oerhört central. Vi har ett avtal som är slutet mellan parterna på arbetsmarknaden som bidrar till att uppvärdera läraryrket jämfört med andra avtal som är slutna. Läraryrket har relativt sett fått det bästa avtalet av någon yrkesgrupp de senaste 15 åren sedan den nya avtalsprocessen infördes på 90-talet. Det är alltså en lång rad reformer.

Vi ser nu glädjande nog hur söktrycket till lärarutbildningarna ökar rätt kraftigt i Sverige. Det är en ökning med 15 procent i år. Det finns en rätt stor nyfikenhet från resten av Europa på vad Sverige gör, inte minst på karriärreformen. Flera länder är på oss och frågar hur den är upplagd, och flera är intresserade av den.

Vi tänker berätta om de reformer som görs i Sverige, som är beslutade av riksdagen, och bakgrunden till dem. Vi uppfattar att många länder har ungefär samma utgångsläge som Sverige har haft och funderar i liknande banor.

Anf. 146 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Tack, utbildningsministern, för informationen!

Vi hade i utbildningsutskottet ett medskick till regeringen om att man skulle betona det kollegiala lärandet och skolledarens roll som pedagogisk ledare och även vikten av forskningsbaserad skola och undervisning.

På vilket sätt är detta medtaget i den svenska ståndpunkten?

Anf. 147 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Jag uppfattar att det framfördes i utbildningsutskottet, och jag uppfattar att ingen har någon invändning mot det. Jag kommer att framföra även det, alla de tre punkter som framfördes i utskottet. Jag delar helt den uppfattningen.

Anf. 148 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning i frågan.

Vi går då till punkterna 17 a och b. Det kanske finns anledning till kommentarer.

Anf. 149 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Det är en följetong med programmet Erasmus. Det är, som ni vet, ett utbytesprogram där ungdomar ska kunna studera i andra europeiska länder. Det är under omstöpning.

Tanken var nog att beslut skulle ha tagits på det här ministerrådsmötet. Men detta är en budgetfråga. Det är ju en massa pengar som behövs för att man ska kunna skicka studenter kors och tvärs i Europa. Den frågan är inte slutligen utlöst i EU-parlamentet. Det gör att det inte går att fatta beslut nu, utan det skjuts fram ett tag till.

Det har funnits en diskussion, och det har varit frågor tidigare i EU-nämnden. Det finns en del strömningar i Europa som vill stöpa om pro-

grammet rätt rejält och döpa om det. Från svensk sida har positionen varit – där har vi varit eniga – att det inte bör ändras. Mer resurser vill vi naturligtvis gärna att det avsätts för detta, men själva grundstrukturen är bra.

Det verkar som om vi håller på att få mer och mer stöd för den uppfattningen, att det också kommer att bli så.

Anf. 150 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag kan hålla med om att det inte är bra att bara ändra på saker och ting i EU. Det är nästan det vi håller på mest med i EU-arbetet, så det är bra om regeringen står på sig i den frågan.

En fråga handlade om mobiliteten, där det finns väldigt olika uppfattningar från olika medlemsstater. Har regeringen nått några framgångar när det gäller detta?

Anf. 151 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Det gällde vuxenutbildningen. Vi har drivit den uppfattningen från svensk sida. Men det finns inte tillräckligt stöd för detta, kan vi konstatera. Det finns tyvärr inte med. Besluten fattas som sagt inte nu utan sedan, men vi kan göra en bedömning av stämningen.

Det har att göra med att vi och några ytterligare länder, till exempel Danmark, har en mycket ambitiös syn på vuxenutbildning. Samma syn finns inte i stora delar av det övriga Europa. Det avspeglar väl ställningstagandena i den här frågan. Successivt tror vi att utvecklingen går åt att allt fler länder vill bygga ut också vuxenutbildningssystemet. Alla snackar om det livslånga lärandet, men det gäller att också omsätta det. Det har inte gått att få tillräckligt med stöd för det just nu. Beslutet fattas inte nu, men om jag ska vara uppriktig är prognosen att vi inte får igenom det.

Anf. 152 JENS HOLM (V):

Jag har en fråga om Erasmus, som är jätteviktigt. Du sade, Jan Björklund, att vi självklart vill skjuta till mer resurser till det. Hur menar du då? Är det från Sverige, eller menar du att EU ska öka sin finansiering? Ska det i så fall vara på bekostnad av någonting annat?

Anf. 153 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Ordförande! I den stora flerårsbudget som nu är under antagande och processande i EU föreslås, och det är redan beslutat, att Erasmusprogrammets resurser kommer att öka, och det är väldigt välkommet. De besluten är i princip tagna, men nu handlar det om hur det ska utformas i verkligheten. Då är det en dragkamp mellan olika intressen, men den svenska positionen är att i huvudsak bör strukturen på Erasmus ligga fast. Det blir mer resurser, men själva strukturen bör inte förändras i grunden. Några andra har velat göra det, men bedömningen i dag är att det nog blir en rätt stark uppslutning kring den ståndpunkt som från början har varit Sveriges.

Anf. 154 JENS HOLM (V):

Jag tolkade det som att ni drev att ni vill ha mer resurser till Erasmus utöver det som är tidigare beslutat, men då missförstod jag.

2012/13:35
8 maj

Anf. 155 ORDFÖRANDEN:

Därmed har vi nått vägs ände på den här dagordningen. Vi tackar utbildningsministern med medarbetare och önskar en trevlig helg.

Anf. 156 ORDFÖRANDEN:

Vi har nu nöjet att hälsa statsrådet Maria Arnholm välkommen till EU-nämnden för första gången. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Jag undrar vidare om det finns möjlighet för statsrådet att göra någon återrapportering från rådsmötet den 26–27 november 2012. Det finns det naturligtvis inte på ett sätt, det förstår jag, men om det finns något att tillägga så varsågod.

Anf. 157 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Det har skickats ut en rapport till nämnden som är fullständig.

Anf. 158 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under den punkten och går vidare till punkt 6 på den kommenterade dagordningen, Maximera ungdomspolitikens potential att bidra till målen i Europa 2020-strategin. Det är en sluts punkt.

Anf. 159 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Det är en ära att få komma hit inför mitt första rådsmöte och berätta för er lite om hur den svenska positionen ser ut i de frågor vi ska behandla och förankra dem hos er.

Det som jag tar upp har jag varit i kulturutskottet och redovisat och berättat. Kulturutskottet hade inga invändningar mot de positioner jag framförde men önskade att romska ungdomars situation ska lyftas upp under rådsmötets diskussionspunkt. Jag återkommer till det.

Utöver den fråga som handlar om kvalitativt ungdomsarbete ska det också tas beslut om slutsatser som handlar om att maximera ungdomspolitikens potential i förhållande till Europa 2020-strategin.

Den nuvarande ordförandeskapstrion Irland, Litauen och Grekland har valt ungdomars sociala delaktighet som sin övergripande prioritering i ungdomssamarbetet. Irland har då, kopplat till det övergripande temat, valt att fokusera på frågor om kvalitativt ungdomsarbete för att förstärka den sociala delaktigheten av ungdomar.

EU:s strategi för en smart och hållbar tillväxt, Europa 2020 och ett antal tillhörande flaggskeppsinitiativ, betonar vikten av att utveckla handlingsprogram som bidrar till att alla ungdomar har de kunskaper och kompetenser som de behöver för att delta fullt ut i samhället.

Flera insatser har introducerats på EU-nivå och på nationell nivå för att uppnå målsättningarna i EU 2020-strategin och för att hitta lösningar på utmaningar som ungdomar står inför. Särskilda gemensamma initiativ har också tagits när det gäller ungdomars tillgång till arbete och utbildning, vilket har visat på behovet av att stärka det tvärssektoriella arbetet och introducera ett ungdomsperspektiv i andra politikområden. Därför

uppmannas EU:s medlemsländer i rådsslutsatserna att stärka ungdomsministrarnas roll i arbetet med de nationella reformprogrammen inom ramen för EU 2020-strategin.

Medlemsländerna bör också öka koordineringen mellan arbetet inom ramen för EU:s ungdomspolitik och de satsningar som pågår i övrigt inom utbildning, sysselsättning och deltagande. Medlemsländerna och kommissionen uppmuntras därutöver att särskilt integrera ungdomar med färre möjligheter, det vill säga unga i utanförskap, i satsningar som handlar om att öka antalet ungdomar i grund- eller yrkesutbildning och som därigenom främjar ungdomars möjlighet till sysselsättning och integration i samhället.

Så till den svenska ståndpunkt som jag planerar att förfäktas. Sverige anser att det är viktigt att eftersträva en kraftfull politik som främjar ungdomars sysselsättning och möjligheter att ta sig in på arbetsmarknaden. Regeringen välkomnar därför detta breda initiativ som fokuserar på att samordna resurser för att stärka ungas tillgång till utbildning, sysselsättning och social delaktighet.

Sverige stöder en samordnad och tvärsektoriell europeisk ungdomspolitik och vikten av att utnyttja alla tillgängliga resurser på bästa möjliga sätt för att hitta lösningar på många av de utmaningar unga står inför i dag och framöver.

Anf. 160 EVA-LENA JANSSON (S):

Ordförande! Tack, statsrådet! Det är lovvärda politiska insatser som man vill göra, och jag tycker att man tar upp den sociala dimensionen.

Vad jag saknar är genusperspektivet. Det vi ser ute i Europa är att unga kvinnor och unga män betraktas på olika sätt på arbetsmarknaden, och med den höga arbetslösheten är risken att kvinnor betraktas som andrahandsarbetskraft som inte ska ta del av arbetsmarknaden på samma sätt. Därför är det viktigt att man i Europa nu säkerställer att kvinnor ska ha lika tillgång till arbetsmarknaden och inte vara de som ska vara tillgängliga på deltid, timmar eller bara extra.

Ett genusperspektiv på den här frågan också på Europainivå tycker jag alltså är ett viktigt medskick.

Anf. 161 BÖRJE VESTLUND (S):

Det är hedervärt att man börjar med att sätta ned foten när det gäller just 2020-strategin. Det förekommer också på väldigt många håll. När det gäller sammanhållningspolitiken kan man nästan inte slå upp ett regelverk utan att 2020-strategin finns med på en massa ställen, och den finns också inom miljöpolitiken och på många andra ställen.

Det som är problemet i det här är att det aldrig lyfts upp om man "benchmarkar" länderna som man gjorde i Lissabonstrategin, och det tycker jag är ett jättestort problem. Vi vet faktiskt inte hur vi ligger till totalt sett i Europa. Man hade visserligen ett annat mål, att man skulle bli den mest konkurrenskraftiga regionen i världen när man hade Lissabonstrategin. Det är en lite annorlunda inriktning, men man "benchmarkade" trots allt länderna där, och det förvånar mig att man inte har kommit längre när det gäller det.

Trots allt är det bara sju år kvar, snart endast sex år, innan vi ska ha uppnått målen, och därför förvånar det mig att man i princip fortfarande

sitter och diskuterar och diskuterar men det blir väldigt lite verkstad av det. Det här är ytterligare ett exempel bland många på det som man har kommit fram till i det här sammanhanget. Det skulle jag vilja ha lite kommentarer till.

2012/13:35

8 maj

Anf. 162 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Tack för ett bra inspel när det gäller genusperspektivet! Det är självklart en bra idé att arbeta in det i vår hållning, tycker jag – jättebra.

När det gäller de eviga diskussionerna, ”benchmarkingen” och hur långt vi har kommit har jag som ny minister ingen kommentar till det. Jag blir svaret skyldig. Det kanske finns någon annan som kan hjälpa mig?

Anf. 163 ORDFÖRANDEN:

Det fanns väl en del antydda råd i Börje Vestlunds anförande.

Anf. 164 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Dem tar jag gärna fasta på!

Anf. 165 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 7, Det högkvalitativa ungdomsarbets bidrag till ungdomars utveckling, välbefinnande och sociala integration. Det är en beslutspunkt.

Anf. 166 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Detta är alltså den andra beslutspunkten. Med ungdomsarbete avses aktiviteter utanför skolan för, av och med ungdomar i första hand på lokal nivå. Verksamheten kan ledas av såväl professionella som ideella aktörer. I Sverige handlar det till exempel om den verksamhet som bedrivs av ungdomssamordnare i kommunerna, på fritidsgårdar och i folkhögskolor, Ungdomens hus och av ideella organisationer som arbetar med ungdomar.

Att stödja och utveckla ungdomsarbetet har i ramverket för det ungdomspolitiska samarbetet i EU identifierats som en sektorsövergripande fråga. I den här resolutionen enas EU:s medlemsstater om att på olika sätt stödja och utveckla ungdomsarbetet och undersöka hur ungdomsarbete kan bidra till att uppnå de övergripande målen för det ungdomspolitiska samarbetet i EU.

Man lägger fokus på några frågor, till exempel att främja ungdomsarbets roll i förhållande till det formella lärandet, för i det informella finns det också möjligheter och det är där huvudparten av ungdomsarbetet sker.

En annan punkt är att satsningar inom ungdomsarbete ska utgå från ungdomars egna önskemål och ambitioner.

En tredje punkt är att inrätta en tematisk expertgrupp där medlemsstaterna ska bjudas in för att kunna ta fram möjliga indikatorer eller ramar för att bättre utarbeta en gemensam metodik eller erfarenhetsutbyte kring ungdomsarbete.

När det gäller vår ståndpunkt här har vi rätt stora erfarenheter, eftersom vi har jobbat mycket med den här typen av högkvalitativt ungdomsarbete i Sverige. Vi har därför kunnat ge ett övergripande stöd till textens inriktning och fått gehör för de synpunkter som vi har fört fram. Viktigast rent principiellt har varit att visa på värdet av mångfald vad gäller att organisera sig och att stödja det lokala arbetet för ungdomar, liksom att kommunernas och de ideella organisationernas självständighet ska respekteras. Det är ju en klassisk svensk hållning.

Vi säger också att vi värdesätter och främjar särskilt olika former av icke-formellt och informellt lärande som kan bidra till att fler ungdomar får tillträde till utbildning och till arbetsmarknaden.

Anf. 167 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i den här frågan.

Då har vi kommit fram till punkt 8, Europas ungdomar: Hur kan ett högkvalitativt ungdomsarbete bidra till att hantera dagens utmaningar? Det är en diskussionspunkt.

Anf. 168 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Det är en diskussionspunkt där vi ungdomsministrar har inbjudits att lyfta fram ungdomsarbetets betydelse som medel för att möta de utmaningar som Europas ungdomar står inför.

Jag kommer i ett inlägg att framhålla att vi från regeringens sida på olika sätt verkligen vill stimulera ungdomars etablering på arbetsmarknaden och att det är ett prioriterat område för oss och att vi värdesätter och främjar olika former av icke-formellt och informellt lärande, som jag nämnde tidigare, som kan bidra till att fler ungdomar får tillträde till utbildning och arbetsmarknad.

Vid rådsötet kommer Sverige bland annat att nämna de folkhögskolesatsningar på särskilda studiemotiverande kurser som regeringen inledde 2010, där syftet är att med hjälp av den speciella anpassade pedagogik som används på folkhögskolorna motivera ungdomar till fortsatta studier. Det har ju också gett goda resultat. Ett annat exempel som vi tycker är värt att nämna är de statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer som har till syfte att skapa bättre förutsättningar för barns och ungdomars självständiga organisering, som av tradition är väl utbyggt i Sverige.

Vi kommer, som jag nämnde inledningsvis, också att ta upp vikten av insatser både på nationell nivå och på EU-nivå som riktar sig mot unga romer, efter ett inspel som vi fick i kulturutskottet.

Jag ser naturligtvis fram emot att även få ta emot idéer och exempel från mina kolleger.

Anf. 169 JENS HOLM (V):

Egentligen är alla de tre punkterna som statsrådet har tagit upp sådant som vi alla tycker är viktigt och lovvärt.

Det jag undrar är hur man följer upp det så att det verkligen blir så bra som det beskrivs. Finns det några uppföljningsmekanismer med i slutsatserna och överlag i de ambitioner som har presenterats?

Anf. 170 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Som jag nämnde finns det i slutsatserna förslag om inrättande av en tematisk expertgrupp som bland annat har till uppgift att ta fram indikatorer för att man ska kunna följa upp och mäta hur det går.

2012/13:35

8 maj

Anf. 171 EVA-LENA JANSSON (S):

Det talas här om arbete, men det talas inte om arbete som ett reguljärt arbete utan det är någonting annat, som jag uppfattade det när ni diskuterade. Eller diskuterade ni arbete som lönearbete? Är det den typen av arbete vi diskuterar? Vi har ju tidigare haft en diskussion om arbetsmarknaden, den svenska modellen och så vidare.

Anf. 172 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP):

Talar vi om att ungdomar ska komma i reguljärt arbete? Eller handlar det om ungdomsarbete? Ja.

Högkvalitativt ungdomsarbete handlar om ungdomsarbete som utförs, inte i skolan men utanför skolan. Det kan vara både av professionella och av icke-professionella. Några exempel jag tog var sådant som sker på fritidsgårdar, i Ungdomens hus och på folkhögskola, men också i ideella organisationer. Att det är kvalitativt står för att det i någon mån kan vara reglerat genom bidrag som man styr med eller att det finns policyer och förhållningssätt på ett mer professionellt sätt än det gör överallt.

Anf. 173 ORDFÖRANDEN:

Därmed kan jag konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning i frågan.

Det var den sista punkten, och vi tackar statsrådet Maria Arnholm med medarbetare för närvaron i EU-nämnden och önskar en trevlig helg.

Innehållsförteckning

1 § Ekonomiska och finansiella frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	1
Anf. 5 BÖRJE VESTLUND (S)	2
Anf. 6 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	2
Anf. 7 JENS HOLM (V)	3
Anf. 8 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	3
Anf. 9 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	3
Anf. 10 JENS HOLM (V)	3
Anf. 11 Statssekreterare JOHANNA LYBECK LILJA	3
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 13 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	3
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 15 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	4
Anf. 16 ULF HOLM (MP).....	4
Anf. 17 BÖRJE VESTLUND (S).....	5
Anf. 18 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	5
Anf. 19 Departementssekreterare KARIN KNUTSSON	5
Anf. 20 ULF HOLM (MP).....	5
Anf. 21 JENS HOLM (V)	5
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 23 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	6
Anf. 24 JENS HOLM (V)	6
Anf. 25 Statssekreterare MIKAEL LUNDHOLM	6
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 27 Statssekreterare MIKAEL LUNDHOLM	6
Anf. 28 JENS HOLM (V)	6
Anf. 29 Departementsrådet ULF REHNBERG.....	6
Anf. 30 JENS HOLM (V)	6
Anf. 31 TERES LINDBERG (S)	6
Anf. 32 ULF HOLM (MP).....	7
Anf. 33 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 34 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	7
Anf. 35 JENS HOLM (V)	7
Anf. 36 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	7
Anf. 37 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 38 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	8
Anf. 39 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 40 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	8
Anf. 41 JENS HOLM (V)	9
Anf. 42 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	9
Anf. 43 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 44 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	9
Anf. 45 BÖRJE VESTLUND (S).....	9
Anf. 46 JENS HOLM (V)	10
Anf. 47 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 48 Statsrådet PETER NORMAN (M).....	10

Anf. 49	Statssekreterare SUSANNE ACKUM.....	10	2012/13:35
Anf. 50	ORDFÖRANDEN.....	10	8 maj
Anf. 51	Statsrådet PETER NORMAN (M)	11	
Anf. 52	ORDFÖRANDEN.....	11	
Anf. 53	Statsrådet PETER NORMAN (M)	11	
Anf. 54	JENS HOLM (V)	11	
Anf. 55	Statsrådet PETER NORMAN (M)	12	
Anf. 56	Ämnessakkunnige MARK STOREY	12	
Anf. 57	BÖRJE VESTLUND (S).....	13	
Anf. 58	JENS HOLM (V)	13	
Anf. 59	ULF HOLM (MP)	13	
Anf. 60	FREDRICK FEDERLEY (C).....	13	
Anf. 61	Ämnessakkunnige MARK STOREY	13	
Anf. 62	ORDFÖRANDEN.....	13	
Anf. 63	Statsrådet PETER NORMAN (M)	14	
Anf. 64	ORDFÖRANDEN.....	14	

2 § Jordbruk och fiske..... 15

Anf. 65	ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 66	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	15
Anf. 67	ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 68	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	15
Anf. 69	JENS HOLM (V)	15
Anf. 70	PYRY NIEMI (S).....	16
Anf. 71	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	16
Anf. 72	ULF HOLM (MP)	17
Anf. 73	PYRY NIEMI (S).....	17
Anf. 74	JENS HOLM (V)	17
Anf. 75	FREDRICK FEDERLEY (C).....	18
Anf. 76	BÖRJE VESTLUND (S).....	18
Anf. 77	FREDRICK FEDERLEY (C).....	19
Anf. 78	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	19
Anf. 79	PYRY NIEMI (S).....	20
Anf. 80	ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 81	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	21
Anf. 82	ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 83	PYRY NIEMI (S).....	21
Anf. 84	ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 85	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	21
Anf. 86	ORDFÖRANDEN.....	21
Anf. 87	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	21
Anf. 88	JENS HOLM (V)	22
Anf. 89	PYRY NIEMI (S).....	22
Anf. 90	ULF HOLM (MP)	22
Anf. 91	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	22
Anf. 92	ORDFÖRANDEN.....	23
Anf. 93	JENS HOLM (V)	23
Anf. 94	PYRY NIEMI (S).....	23
Anf. 95	ULF HOLM (MP)	23
Anf. 96	Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C).....	23
Anf. 97	PYRY NIEMI (S).....	24
Anf. 98	ORDFÖRANDEN.....	24

Anf. 99 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	24
Anf. 100 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 101 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C)	24
Anf. 102 ORDFÖRANDEN	25
3 § Utbildning, ungdom, kultur och idrott (kultur och idrott)	26
Anf. 103 ORDFÖRANDEN	26
Anf. 104 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	26
Anf. 105 ORDFÖRANDEN	26
Anf. 106 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	26
Anf. 107 ORDFÖRANDEN	27
Anf. 108 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	27
Anf. 109 ORDFÖRANDEN	27
Anf. 110 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	27
Anf. 111 EVA-LENA JANSSON (S)	28
Anf. 112 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	28
Anf. 113 JENS HOLM (V)	28
Anf. 114 ULF HOLM (MP)	28
Anf. 115 BÖRJE VESTLUND (S)	28
Anf. 116 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	29
Anf. 117 EVA-LENA JANSSON (S)	29
Anf. 118 JENS HOLM (V)	29
Anf. 119 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	29
Anf. 120 ORDFÖRANDEN	30
Anf. 121 EVA-LENA JANSSON (S)	30
Anf. 122 ULF HOLM (MP)	30
Anf. 123 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	30
Anf. 124 ORDFÖRANDEN	30
Anf. 125 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	31
Anf. 126 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 127 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	31
Anf. 128 CARINA OHLSSON (S)	32
Anf. 129 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	32
Anf. 130 ORDFÖRANDEN	32
Anf. 131 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	32
Anf. 132 ORDFÖRANDEN	33
Anf. 133 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON LILJEROTH (M)	33
Anf. 134 ORDFÖRANDEN	33

Anf. 135 Kultur- och idrottsminister LENA ADELSON	
LILJEROTH (M).....	33
Anf. 136 ORDFÖRANDEN.....	34
4 § Utbildning, ungdom, kultur och idrott (utbildning)	35
Anf. 137 ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 138 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	35
Anf. 139 EVA-LENA JANSSON (S)	35
Anf. 140 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	35
Anf. 141 EVA-LENA JANSSON (S)	36
Anf. 142 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	36
Anf. 143 EVA-LENA JANSSON (S)	36
Anf. 144 ORDFÖRANDEN.....	36
Anf. 145 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	36
Anf. 146 BÖRJE VESTLUND (S).....	37
Anf. 147 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	37
Anf. 148 ORDFÖRANDEN.....	37
Anf. 149 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	37
Anf. 150 BÖRJE VESTLUND (S).....	38
Anf. 151 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	38
Anf. 152 JENS HOLM (V).....	38
Anf. 153 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	38
Anf. 154 JENS HOLM (V).....	38
Anf. 155 ORDFÖRANDEN.....	39
5 § Utbildning, ungdom, kultur och idrott (ungdom)	40
Anf. 156 ORDFÖRANDEN.....	40
Anf. 157 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	40
Anf. 158 ORDFÖRANDEN.....	40
Anf. 159 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	40
Anf. 160 EVA-LENA JANSSON (S)	41
Anf. 161 BÖRJE VESTLUND (S).....	41
Anf. 162 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	42
Anf. 163 ORDFÖRANDEN.....	42
Anf. 164 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	42
Anf. 165 ORDFÖRANDEN.....	42
Anf. 166 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	42
Anf. 167 ORDFÖRANDEN.....	43
Anf. 168 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	43
Anf. 169 JENS HOLM (V).....	43
Anf. 170 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	44
Anf. 171 EVA-LENA JANSSON (S)	44
Anf. 172 Statsrådet MARIA ARNHOLM (FP).....	44
Anf. 173 ORDFÖRANDEN.....	44